

Szerkesztőség: kiadóhivatal
és nyomda: Sz. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4.
Telefon: 151. Sürgőny cím:
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona,
kiadása és rotáció nyomása.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Elsőfizetési árak: évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lej.
Több :: Ezves szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVII. évfolyam, 24. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF

Szombat, 1932. január 30

Csak ez hiányzott

Egy napja már, újabb bélyegfajtával gyarapodtak az aradi trafikok. Ez az ugynevezett kultur-bélyeg, amely acélkéknél valamivel sötétebb tónusban — csak nem akar hangulatkép lenni? — ábrázol egy hölgyet, akiből csupán természetellenesen fehér bal-profilja látszik, amint egy kétségbeejtően nagy irodalmi folyóirat fölé hajol. De lehet, hogy történelmi a mű, Iorga valamelyik népszerű alkotása. Így hallmozza a népszerűséget a miniszterek, egy oly csekélyke helyen, mint egy képeslevezőlap bélyege.

Hát a népszerűség tulságosan nem fogja fenyegetni a kormány elnökét e szellemes újabb kultur-illusztráció miatt. Ugyanis a kép négy sarkában ott látható a lényeg szimbóluma: ára 2 lej. Ezt az összeget kell, ha török, ha szakad, kiizadnia annak a szerencsétlen és módieltt könnyelmű halandónak, akinek arra támad kedve, hogy képeslevezőlapot küldjön posta útján ismerősének, vagy valamelyik hozzátartozójának. A nyolc lejes levezőlapra tehát beszerzi a négy lejes rendes bélyeget, ráragasztja mellé az egy lejes repülő-bélyeget és akkor megvásárolja a két lejes új kultur-bélyeget és ezt is ráragasztja a levezőlapocskára valamelyik sarkára. Közben szegényebb lett tizenöt lejjel. Két felszerelt, posta-kész képeslevezőlap árából pedig kiadósan megebédelhet bármelyik nagyétű családtagjával együtt.

Lehet, hogy a miniszterelnök a nagyétűségről kívánja leszoktatni az ország jobb sorsra érdemes polgárait. És talán ebben rejlik a legírisszebb kibocsátású bélyegek kulturális missziója. A nagyétűség tényleg komoly bűn, azonfelül is, hogy egészségtelen és szívelhárkodásra, vagy cukorbetegre vezethet. Nos, a Iorga-kormány egész politikája koncentrált módon véd meg mindenkit hasonló egészségtelen kilengésektől. Itt nem fog senki szívelhárkodni. Ami pedig a cukrát illeti, az a kérdés, hogy tagja-e a kartellnek, vagy nem...? Ha tagja, akkor simán meguszhatja az egészet, de ha nem, akkor...

De hiszen nem is erről van szó. A mai borzalmas válságban, amikor már tulajdonképpen senki sem tudja, mihez is lehetne fogni, hogy valahogy jobb legyen az élet az eddigi karrikaturájánál, bizonyos, hogy kétszer is meggondolják az emberek, hogy képeslapokat küldözgessenek egymásnak. De az is bizonyos, hogy a képeslap-készítők, a levezőlap-árusok a könyvkereskedők és trafikosok, akiknek száma tízezrekre rúg a nagy képeslap-lerakatok tulajdonosai, akik sulyos összegeket fektettek bele a külföldi képeslapokba, amik után drága vámokat is kellett fizetni, hacsak ezzel foglalkoztak, új és kulturálisabb egzisztenciákat mehetnek keresni maguknak — a kultur-bélyegek miatt. Pereljük az államot? Tegyük fel hogy megnyerik a pert. Ki fizet...? Az adófizető. Mi, valamennyien. És a könnyen bekövetkező összeroppanás ellen nem találhat már egy újabb mentő-bélyeget a legperverzebb bélyeg-fantázia sem.

Bizonyos, hogy már a terv megszületésének pillanatában csöndöt mondott az egész képeslap-monopólium, illetve az erre épített irodalmi elképzelésű pénzügyi koncepció. Ahol nincs, ott ne keress! — tartja a példaszó és hiába: még a legmodernebb apparátusú bélyegtechnikaival sem lehet a hétszer nyugvó róka-ról még egy bőrt is lehuzni. Az a furcsa, hogy senkinek sem jut eszébe ebben az országban a hivatalos tényezők közül, hogy véletlenül belekaikulálják a számításokba a róka esetleges programon kívüli örök elszenderedését. A kultúra terjesztése szép és dicséretreméltó dolog, de ahol a mindennapi kenyérért kell már reménytelen hajszákat rendezni, ott a bélyeg nem táplál, a kultúra nem termékenyít.

Argetoianu beszámolt Károly királynak külföldi útjáról

Politikai körökben számolnak a kormány távozásával — Iorgát mindenestre Argetoianu követi párt-kormányral — Maniu és Vaida dedikált fényképet kaptak a királytól — A parlament megnyitását egy héttel elhalasztják

A Iorga-kormány tavasz előtt nem mond le

Bucurestiből jelentik: Argetoianu ma délután 11 órakor kihallgatáson jelent meg a király előtt. Az audiencia két óra hosszat tartott, de arról semmi sem szivárgott ki. A Bucuresti-i sajtó a legkülönbözőbb jóslatokat közli a várható politikai kilátásokról. A Viitorul úgy tudja, hogy még a kormánypart körében is nagyon súlyosnak ítélik meg a helyzetet. A Lupta azt írja, hogy Iorga kormánya befejezte hivatását és február végéig befejezi pályafutását. Ennek a hónapnak kezdetét még egy héttel sem éli túl. Ki lesz az utód? Argetoianu kormány a jelenlegi parlamenttel, vagy Argetoianu-liberális koalíció, amelyben Argetoianu fontos tárcát fog kapni. Iorga azonban nem akar engedni és nem akar lemondani. Ezért Argetoianu, hogy elérje célját, le fog mondani és maga után rántja a kormányt. Viszont Scrutator, az Adeverul cikkírója, nem tartja ilyen közelinek a kormány bukását.

Argetoianu a lelke Iorga kormányának

Csak most lehet látni, írja, hogy Argetoianu mennyire lelke a kormánynak, hogy az ő visszatérte után az egész politikai élet fellendült. Kétségtelen, hogy Argetoianu követi Iorgát, mégis valószínű, hogy előbb jól elő akarja készíteni útját és ezért nem várható a kormány gyors lemondása. Tavasz folyamán lehetséges a kormány távozése és akkor párt-kormány következik, amikor Maniu is visszatér a párt élére és Averescu támadásainak is eltűnik az éle. Az Indreptarea ma sem szünt meg heves támadásait folytatni Argetoianu ellen. A visszatért pénzügyminiszter, írja a lap, még most is az arcán viseli azoknak az inzultusoknak nyomát, amiket Párisban Perinax cikkei mértek rá. Nyugaton mindenütt a legnagyobb hűvösséggel fogadták Argetoianut és Londonban senki sem vette észre. Franciaország sem tartotta kíváncsnak jelenlétét és így megalázva jött vissza az országba. Itt győztesen hazatért hadvezérnek akarja magát feltüntetni és újabb akcióra készül. A román közvélemény azonban tisztában van Argetoianu személyével.

A Lupta ma délutáni számában is válsághireket közöl. Ezzel szemben a Neamul Romanesc a következőket írja:

— Egyes lapok a kormány lemondásáról írnak, ami állítólag még ma délután meg fog történni. Ezeknek a híreknek semmiféle alapjuk sincsen és csak láncszemei annak a perfid politikai kampánynak, amely nem riad vissza valótlán híresztelésektől, céljai érdekében.

Ugyancsak a Neamul Romanesc cáfolja a Viitorulnak Argetoianu ellen intézett támadását és hangsúlyozza, hogy a pénzügyminiszter nem kért külföldön kölcsönt és így annak visszautasítása sem történhetett meg, tehát az ország hitelén sem eshetett sérelem a pénzügyminiszter külföldi útján.

— A mezőgazdasági adósságok konverzióját pedig meg fogjuk valósítani — írja a kormánylap — akár tetszik a Viitorulnak, akár nem!

Vaida volt miniszterelnök ma délután elutazott a fővárosból. A pályaudvaron Mironescu, Popoviciu, Mirto, Iordan és Lugojanu vették körül Vaidát, akitől melegen búcsúztak el, mivel már hosszú ideje nem volt Bucurestiben. A nemzeti-parasztpárt körében igen mély hatást váltott ki, hogy Maniu és Vaida a királyi kihallgatások alkalmával rendkívül melegséggel dedikációval ellátott arcképet kaptak az uralkodótól.

A Lupta szerint a parlamenti üléseket hétfőn, a megnyitás napján még egy hétre elhalasztják és ez idő alatt igyekeznek befejezni a konverziós törvényjavaslat bizottsági vitáját. A bizottság ma este tárgyalja a 9-ik szakaszt, amelynél hosszabb vita várható, a további szakaszok elintézése azonban minden valószínűség szerint gyorsabban fog lefolyni.

Bratianu György is hazatér Párisból

Bratianu György — mint ismeretes — Argetoianuval majdnem egyidejűleg utazott Párisba. Párisból érkezett jelentések most arról számolnak be, hogy a fiatal politikus elindult Párisból és vasárnap érkezik vissza Bucurestibe. Társaságában vannak Constantinescu Atta és Cantacuzino képviselők. Bratianu György tegnap Doumer köztársasági elnöknel volt villásreggelin. Utána meglátogatta Cailhau-t és Renaudet.

Megalakult az új osztrák kormány

Buresch dr. ma este ismertette az új kormánylistát — A kancellár vállalta a külügyi tárcát is

Bécsből jelentik: Mikor már-már felborúlással fenyegetett Buresch dr. kormányalakítása, végre sikerült mégis megalakítani az új kisebbségi kabinetjét. Az új kabinetből Schober és Schürff kimaradtak. Buresch dr. vállalta magára a külügyi tárcát is.

Az éjjeli órákban érkezett jelentéseink szerint Buresch dr. osztrák birodalmi kancellár az esti órákban megjelent a keresztény-szocialista-párt helyiségében ahol ismertette hívei és a sajtó résztvevő képviselői előtt kormánya új listáját. Eszerint az új osztrák kor-

mány tagjai a következők: Kancellár és külügyminiszter: Buresch dr. Alkancellár és belügyminiszter: Winkler mérnök. Pénzügyminiszter: Heindl. Igazságügyminiszter: Schuschnigg. Hadügy: Vaugoin. Közoktatásügy: Czermák. Szociális ügyek minisztere: Resch. Földművelésügy: Dollfuss. A közbiztonsági miniszter helye még betöltetlen.

Buresch dr. szövetségi kancellár hivatalos nyilatkozatban közölte, hogy kormánya végképp megalakult. Az új kabinet tagjai már az esküt is letették.

A „Búsuló Arad” elhagyatott szobrát a Kulturpalota közelében állítják fel

Az egykori ó-temető elieledett művészi síremléke — Senki sem törődött a szoborral, amelyet egykor a város polgárságának kegyelete emelt az uccai harcok hőseinek emlékére

Aradvárosa megmenetelt egy művészi emléket a pusztulástól

A „Búsuló Arad” elnevezésű szoborról a legfiatalabb aradi generációk, sajnos, ma már alig tudnak valamit. S ha véletlenül nem laknak az aradi gyermekmenhely környékén, ahol a szobrot egykor felállították, talán egy egész emberéletet leélnék Aradon anélkül, hogy megismerhették volna a városnak ezt a történelmi nevezetességű, nagy művészi értéket reprezentáló szobrát.

Amint a város régi lakossága előtt ismeretes, a „Búsuló Arad”-ot a kilencvenes években állította fel Arad magyarságának kegyelete mai helyére, hogy megjelölje az 1848–1849-iki magyar szabadságharc hősi halottainak tömegsírját. Aradi-Lanczhutz Zsigmond, az egykori aradi származású szobrászművész vésoje formálta márványba ezt a szimbolikus, fájdalmában félig alélt, szomorú-arcú nőalakot, aki egyik kezét könnyező szeméi elé tartja, míg a másik kezében az örök dicsőség bábérkoszoruját nyújtja azok felé, akik immár közel egy századéve alusszák örök álmukat a föld alatt. Aradváros egymást követő tanácsait gyakran foglalkoztatta ez a szép szobor, amidőn a város nagyvonalú fejlődése szükségessé tette, hogy parkjait és tereit minél izlősebben díszítsék különböző monumentumokkal. A „Búsuló Arad” felállítási helyétől eltávolodott a fejlődő és gyarapodó város és a művészi értéket reprezentáló szobor elveszett az egykori ó-temető régen beomlott sírjai között.

Aradváros interimár-bizottságának mai ülésén Crisan Ascaniu főgimnáziumi igazgató, bizottsági tag tette meg újra az életrevaló javaslatot, hogy a város vezetősége állítsa fel méltó helyre az elhunyt neves aradi szobrász-

művész művészi értéket reprezentáló szobrát. Javaslátában előadta a bizottsági tag, hogy a Kulturpalota tájékán ma is számos olyan park-térség van, ahol a szobor megfelelő környezetet és helyet találna, míg jelenlegi helyén a lassú, de biztos pusztulásnak van kiszolgáltatva.

Az elhangzott indítvánnyal kapcsolatosan Popu Constantin városi kultúratanácsos ismertette a szobor tulajdonképpeni rendeltetését, majd hozzáfűzte jelentéséhez azt is, hogy ma is érvényben van még az egyik tanácsi határozat, amelyik felhatalmazást ad Aradváros vezetősége számára, hogy a szobrot helyéről elvitte, a Kulturpalota tájékán helyeztesse el. Ezt a tényt megállapítva, Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök a bizottság hozzájárulásával azonnal intézkedett, hogy még a jövő hét folyamán a város gazdasági ügyosztálya tegye meg a megfelelő intézkedéseket a szobor lebontására és egy később megállapítandó helyen való felállítására vonatkozólag a Kulturpalota közvetlen környezetében. Ezzel kapcsolatban azt is elhatározták, hogy a szobor szakszerű elszállíttatásának és lebontásának vezetésével Olinescu aradi román szobrászművészt fogják megbízni. A munkálatokat különben Nicli Lázár dr. kulturpalotai igazgató személyes felügyelete mellett fogják megkezdeni. Így tehát Arad városa újra gazdagabb lesz egy történelmi értékű, művészi műemlékkel, mert hiszen ha a „Búsuló Arad” méltó környezetbe kerül a Kulturpalota mellé, a felrészített fehér márványszobor egész újszerűen fog hatni még azok számára is, akik nem felejték el még a jelenlegi helyén sem, ahol mindenkitől elhagyatva állott.

A világ új háboru rémségei előtt áll

Spacek csehszlovák képviselő háborus uszító beszéde

Prágából jelentik: Spacek nemzeti demokrata képviselő ma feltűnést keltő beszédet mondott. Az ismert szlovák háborus uszító újra hallatta jóslatait. Kijelentette, hogy a világ új világháboru rémségei előtt áll és ebben Csehszlovákia feltétlenül részt fog venni, mert az ország háboruban született és el nem vonhatja magát az új háboru elől. Felvetette a kérdést, hogy fel van-e készülve Csehszlovákia hadügyminisztere a történendőkre...? A csehszlovák hadseregnek fel kell készülnie a modern háboru leggraffináltabb rémségeire, hogy védekezni tudjon a legelszántabb gáztámadások, láthatatlan bombák és bacillus-légibombák támadásával ellen.

Február ötödikére halasztották az ítélethirdetést az Ipar- és Népbank perében

A tanács nem tanulmányozta át még az ítéletet

A legfőbb semmitőszék — mint emlékeztetés — egy héttel ezelőtt tárgyalta a volt Aradi Ipar- és Népbank tisztviselőinek keresetét, a melyet 1928. évig visszamenőleges nyugdíjaik kifizetése miatt indítottak az egykori bank igazgatósága ellen. Az ítélethirdetést a legfőbb semmitőszék tanácsa a mai napra halasztotta és Sarbu György dr., az érdekelt tisztviselők ügyvédje bucuresti-i megbízottjától a késő esti órákban kapott értesítést, amely meglepetést keltett. A távirat szerint ugyanis a tanácsnak nem volt alkalmja a rendelkezésre álló idő alatt az iratokat és a tárgyalás anyagát megegyezően áttanulmányozni és ezért az ítélethirdetést február 5-re halasztották el.

Jancsi csókja

Írta: BRÓDI LILI.

A kisváros sárga házai között már lihegett a nyár: álmatlan, tompa fejjel vizsgára készültem a lefüggönyözött szobában. De fáradt szememtől üresen hulltak vissza a szavak és nyüzsgő fekete foltokra szakadva usztak a lap fehér partjai között. Tehetetlenül néztem az asztalon tornyosuló könyveket s gépiesen mormogtam magam elé: „A középiskolák negyedik osztálya számára...”

Nem megy, mondtam hangosan, mikor észrevettem, hogy percek óta a címlapot magolom.

— Tanulsz? — kérdezte egy gyöngye hang az ágyból.

A könyvemmel mutattam szótlanul, anyám bólintott. Valami zörrent a fejemnél: a sárga jég tömlő lecsuszott az arcára. Visszatettem, megigazitottam a párnáját, mosolygott.

— Apa jön? — kérdezte — biztos?

— Biztos, — mondtam és leültem mellé — itt a távirat. Hét órára itt lesz.

Nem mondtam meg, hogy apa rögtön továbbutazik, csak egyik vonattól a másikig maradhat. Lassan simogatta a kezemet, aztán eltolt.

— Menj tanulni — mondta — holnap vizsgád van, Jancsi nincs itt?

Jancsi a háziiorvosunk fia volt, lefedista és legjobb barátom.

— Dél előtt már kikérdezhetsz, — hazudtam, hogy megnyugtassam szegényt.

Kiküldött tanulni s a könyvvel a kezemben kibotorkáltam a kertbe. Akkor jött be Jancsi a kapun és utánam kiáltott a hosszú udvaron:

— Famulus! Gazdád szólít!

Famulusnak hívott meg hű emberének, játéktalan, pihenő perceinkben néha kegyesen cimborámnak is.

Pisszegtem, integettem, hogy ne kiabáljon, mert anyu beteg.

— Ja persze, — mondta közömbösen — apa éppen készül átjönni.

Kis csomagot lóbált a kezében.

— Nem jössz a hegyre? — kérdezte — hoztam uzsonnát is.

Rábámultam:

— Meg vagy bolondulva? Anyám beteg, apám jön este, holnap vizsgázom.

— Na és? — nézett rám — attól még eljöhetsz egy kicsit.

Legyintett, megfordult és köszönés nélkül kiment a kapun. Még hallottam, amint füttyörszni kezdett valami buta röhögős diák-nótát, aztán visszamentem a szobámba és sebesen magolni kezdtem.

Most mintha felébredt volna egy kicsit a fejem. Lassan ismerőssé vált egy-egy érthetetlen tétel, boldogan vettem észre, hogy már emlékszem is az előbb még idegen oldalakra, szépen egymás mellé sorakoztak már a betűk, könnyen és kedvesen kínálva oda magukat a szememnek, amikor megint a Jancsi hangja süvített felém:

— Hé! Famulus!

Az ablakhoz mentem és dühösen huztam szét a függönyt. Jancsi ágoskodott az ablak előtt és kérőn meresztette szemét:

— Gyere le famulus. Ugy unatkozom.

— Játszani? Ma?

Kis fény gyúlt ki a szemében, amikor rám nézett.

— Ha nem akarod, nem játszunk. Vagy valami mást... én se játszani akartam... gondoltam...

Kihajoló fejem a felnyújtott kezéhez ért, elkapta hirtelen, nem legyintett pofon, ahogy szokta.

— Te... — mondta egészen furcsa, idegen hangon és elpirult. — te Dórika...

Sose szólított a nevemen. Riadtan néztem le rá. A szeme könnyes volt.

— Te Dórika, — sugta — én szerelmet akarok vallani neked.

A lángoló délutánban nem látta senki, mikor vérző térdrel és szakadt szoknyában kismásztam Jancsihoz az ablakon.

Szaladni kezdtünk le a hegyről, a korlátos, szűk hegyutak között, hirtelen ránkcsapott a zápor. Sikos az ucca, házunk előtt a megrongált csatornából nyakamba szakadt a víz. Már fogom a kapu kilincset, didergő testtel, ázott ruhában rohannék már befelé. De Jancsi visszaránt a karomnál fogva és bevon szol a védett erkély alá.

— Egy csókot se adsz? — kiabálta túl az eső csapkodását. — Így hagysz itt most?...

Viztől csöpögő arcomat tartottam felé, tiltakozva intett.

— A szádát nyujtsd — kiabálta.

Egy pillanatra még átfutott rajtam a délutáni láz, behunyt szemmel próbáltam csókra igazítani a szájam és hátrahajtottam a fejem hirtelen... Az érdes kavicsos falnak ütődtem és szédülten kaptam Jancsi keze után.

A hideg esőbe nyultam ki, Jancsi nem volt sehol.

Szikrázott minden nyilálló szemem előtt, idegen esernyők dróttja surolta a homlokomat. Jancsit kerestem, a kapunk előtt állt, valakivel beszélgetett. Pillanatra félrelendítette a szél az idegen nagy kerek esernyőjét s csontos öregember arca villant elém. A Jancsi fizika tanára volt. És minyőrt hallottam Jancsi hangját, amint hízogó-puhán szólalt meg az öreg mellett:

— Ha megengedi tanár ur, elkísérem. Tesék csak ideadni az ernyőt, majd tartom én... hü!... csuda nehéz!...

Nem, az öreg rossz-szemű fizikatanár nem láthatott bennünket a sötétben az erkély alatt. Jancsi látta meg őt s Jancsi szaladt ki utána az uccára. Rosszul áll Jancsi fizikából — jutott eszembe, mikor utánuk néztem a víztől fénylő kisvárosi uccán. Az első csókra illesztett szájamat csunya görcsre feszítette szét a sírás, amikor megindultam a kapu felé, hogy a kilincsbe fogózza még utánuk nézzek... A kezem lassan nehézkesen lefordult a kilincsről... vizes ruhám csattogott a sárban, amikor végigzuhanam a kövezeten.

... Jancsi szerencsésen átment fizikából... megkapta a kinevezést, vagy előléptetést... már nem emlékszem pontosan.

A japánok véres harcok után bevették a lángbaborult Sanghait

Japán repülők bombái felgyújtották a kínai városrészt — A kínaiak páncélvonattal védtek a vasuti állomást. A kommunisták sztrájkot proklamáltak Sanghaiban

Oriási bombákat dobnak husz percenként Sanghaira a japán harci-repülők

Londonból jelentik: A shanghai-i események egyre jobban elajulnak. Ma reggel újabb cirkulók jelentek meg a kínai vizeken és a japán repülőgépek egész raja érkezett Shanghai fölé. A hajók nagy csapat teljesen felfegyverzett katonát szállítanak állandóan és az uccai harcok egyre folynak. Az elmúlt éjszaka újabb véres összeütközések játszódtak le a kínai és japán csapatok között. Sapei kínai városrészben az uccai harcok teljes erővel tombolnak,

a japán repülők bombázása következtében tüzvész tört ki, mely az egész városrészre kiterjedt, úgy, hogy a kínai városrész teljesen lángokban áll.

A déli órákig még csak gondolni sem lehetett a tűz oltására, mivel a japán repülőgépek egyre ott keringenek az ég városrész fölött. Sapei városrész a japán csapatok teljesen elfoglalták, kivéve a vasuti állomást, amelyet a kínai csapatok páncélvonat segítségével védtek meg és sikerült visszaszorítaniok a támadókat.

A hajnali órákban a menekülő lakosság jajveszékélései verték fel az uccákat. A menekülők a nemzetközi koncesszionális telepek felé vették útjukat, hír szerint azonban az angol telepek elkergetik a menekülő csoportokat.

Genfben óriási megdöbbenést váltottak ki a Keletről érkező táviratok és a véres események következtében a ma délutánra tervezett ülést, amely a keletázsiai kérdésben volt hivatva tárgyalni, szombatra elhalasztották.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány nem tiltakozik az ellen, hogy a japán csapatok megszállják Shanghai a japán alattvalók biztonságának megvédelmezése érdekében. Az amerikai kormány csak abban az esetben változtatja meg álláspontját, ha a japán csapatok nemzetközi területre is behatolnak.

A szétbombázott vasutállomás

A Nanking környékén állomásozó hatalmas katonai hadsereg a legújabb híradások szerint uban van Shanghai felé. A nemzeti gárda III. hadosztályát mozgósították és bevagonizrozták, hogy a kínai csapatok megfelelő erősítést kapjanak. A japán csapatok is újabb 2000 főnyi katonasággal erősödnek meg, amely után van Shanghai felé. A páncélvonat, amely a sapei-i negyed állomását védelmezte, a japán csapatok ellen, újabb híradások szerint a japán repülőgépek bombázására kénytelen volt megadni magát és megkezdte a visszavonulást. A pályaudvart teljesen szétrombolták a japán repülőgépek bombái.

A kórházak megteltek sebesültekkel. A kínai sebesültek száma mintegy kétezerre tehető, míg a halottak száma is rendkívül nagy, de erről pontos jelentések még hiányoznak. A Sapei negyedben egyre növekszik a tüzvész és veszedelmesen terjed a nemzetközi koncesszionális terület felé.

A japán repülőgépek állandóan a város felett keringenek és a ledobott bombák egyre jobban fokozzák a tűz terjedését. Ott japán bomba nemzetközi területen robbant fel és óriási pusztítást végzett,

szerencsére azonban emberéletben nem esett kár.

Genfben a népszövetségi körökben Kína új beadványa ma hatalmas megdöbbenést keltett. A népszövetségi paktum 10. és 15. cikkére hivatkozva a beadvány követeli a keletázsiai kérdésben a végleges döntést. A döntés csak béke vagy háború kimondása lehet és a kínai kormány azt kívánja, hogy Kínával és Japánnal mint perbefogott felekkel tárgyaljanak és ne úgy, mint két egyenrangú féllel.

Shanghaiában a véres események következtében beállott az általános sztrájk. Az ipar és

kereskedelem teljesen megbénult, csupán a közüzemek vannak még munkában. Egy japán bombavető repülőgép teljesen szét akarta bombázni a sapei-i pályaudvart, amelyet a gépfegyverek golyói már úgy is erősen megrongáltak.

A londoni Times vezércikkben foglalkozik a kínai kérdéssel és a japánok eljárást a shanghai-i események körül élesen elítéli. A vezércikk szerint a japánok megszállták a koncesszionális területeket az érdekelt államok megkérdezése nélkül és így súlyos sértést követtek el, amely az illető államok elleni támadásnak minősíthető. A vezércikk kifejezi a felett való aggodalmát, hogy Kelet teljesen lángbaborul.

Sanghaiból jelentik: Véres harcok után, a japán hadsereg bevette ma délelőtt a lángbaborult Sanghait. A koncesszionális területeket a nagyhatalmak megerősítették.

Washingtonban a leszerelési konferencia megtorpedözéséről beszélnek. Rendkívül izgatottan tárgyalják a keleti eseményeket és diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Japán eljárása véget vetett a leszerelési konferencia sikerében való utolsó reménynek is. Anglia kitart álláspontja mellett. Befolyásos amerikai politikai körökben élénk agitáció indult meg az Egyesült Államok flottájának megerősítése érdekében mert általános az a vélemény, hogy az amerikai flotta gyengesége teljesen megbénítja Stimson külügyi politikáját.

A világtörténelem egyik legkimagaslóbb alakjának, NAGY FRIGYES porosz király idejében játszódik le

A király parancsára

című mestermű, melyben a főszerepeket Otto Gebühr, Renate Müller, Hanns Rehmann, Walter Janssen alakítják. Hatásos szerelmi történet keretében nagyarányú tömegjeleneteket, fényes katonai bravurokat örökít meg ez a végig lebilincselő film azonkívül, hogy élethűen élénk varázsolja a korabeli udvari élet eddig ismeretlen részleteit

Premier a CENTRAL-ban!

A pacifista szellemű kínai hadfelszerelési politika intő példa arra, hogy mire juthat egy állam megfelelő hadfelszerelés nélkül.

Stimson külügyi államtitkár különben ma délután élénk megbeszéléseket folytatott az angol nagykövettel a keleti kérdésben.

Cáfolják a harcok beszüntetéséről szóló hírt

Szenzációt keltett az a legújabb washingtoni híradás, amely szerint a kínai és japán kormányok között megállapodás jött létre, amelynek következtében greenwichi időszámítás szerint ma délután 12 órakor beszüntették a harcokat.

Ezzel szemben Sanghaiból érkező táviratok hivatalosan cáfolják azokat a jelentéseket, amelyek arról adtak hírt, hogy a kínai-japán ellenségeskedések között fegyverszünet jött volna létre. Az ellenségeskedések egyre hevesebb formában folynak.

A jelentések, amelyeket a new-yorki hírforrás cáfol, a British United Press shanghai-i táviratai, amelyek arról számoltak be, hogy az angol, amerikai és a japán konzulok Sanghaiban a greenwichi időszámítás szerint 12 órakor közös értekezletet tartottak, hogy fegyverszüneti lehetőségekről tanácskozzanak. A francia Reuter-ügynökség is cáfolja a BUP. híradásait és elkeseredett harccokról ad hírt. Ezek szerint

több japán harci-repülőgép 14 órája már bombázza Sanghait, főleg annak kínai negyedét. A repülők óriás-bombái borzalmas pusztításokat okoznak és 20 percenként újabb és újabb robbanásokat idéznek elő. A Sapey nevű kínai negyed sűrű lakosságában ezek a bombák elképzelhetetlen pusztításokat idéznek elő.

A kínai negyed lakosságát 200.000 főre becsülik.

Ami a város nemzetközi területén élő európai lakosság sorsát illeti, cseppet sincs több biztonságban, mint a kínai negyed külső szélére. Az európaiak uccáit eddig öt óriási japán repülő-bomba érte, amelyek hatalmas pusztításokat okoztak az épületekben.

A kínai Kereskedelmi Kamara elrendelte Sanghaiban az üzletek és a raktárhelyiségek fokozott mértékű őrzését és megerősítését.

Moszkvai távirati jelentések az éjszakai órákban azt a feltűnést keltő hírt közlik, hogy pénteken Shanghai gyári negyedeiben kommunistá agitátorok általános sztrájkot proklamáltak. Egyelőre a villanyvilágítási szolgálat alkalmazottai, a vízművek és közlekedési üzemek alkalmazottai és munkásai szüntették be péntek délután a munkát. A japán haditengerészet hivatalos vezetői az érdeklődő európai diplomatáknak kijelentették, hogy semmiesetre sem tűrik a sztrájk elhatalmasodását. Ezt követően a japán csapatok parancsnokságai felhívást plakátroztak ki, amelyben halállal fenyegették meg a sztrájkvezéreket.

Mussolini aggódik leányáért, aki a veszélyeztetett Sanghaiban van

A londoni legutolsó jelentéseink arról számolnak be, hogy tulajdonképpen csak most kezdenek kibontakozni a japán-kínai konfliktus shanghai-i eseményeinek nemzetközi jelentőségű motívumai. Anglia Shanghai-i képviselője a kínai és a japán vezetők előtt annak a reménynek adott kifejezést, hogy a nemzetközileg védett városterület lakosságát nem éri tovább semmiféle komoly veszedelem. Az angol demarsot az a nyomatékos mondat zárja, hogy,

Anglia feltétlenül elvárja, hogy úgy a kínai, mint a japán hadseregek vezetői, valamint az illető külügyminiszterek hivatalos jelentésben számolnak be a shanghai-i eseményekről.

Római jelentések azt a szenzációs hírt közlik, hogy Mussolini feltűnő izgalommal érdeklődik a shanghai-i események iránt. Sikerült megállapítani a Duce nyugtalanságának okát. Mussolini leánya — aki a közelmúltban ment férjhez — éppen a Sanghaiban állomásozó olasz nagykövet felesége lett és most, a jelen pillanatban is, a levegőből bombázott városban tartózkodik férje mellett.

Genfi jelentéseink szerint ma délelőtt többórás tanácskozás után a Népszövetségi Tanács Kína delegátusának javaslatára elhatározta, hogy a Népszövetségi Paktum 15. szakaszának rendelkezései szerint megindítja végre a hivatalos eljárást a japán-kínai konfliktus ügyében. A népszövetség tanácsa ennek megfelelőleg felszólítja mindkét állam delegátusát, hogy a legközelebbi időn belül küldjenek a történetekről részletes jelentéseket a tanácshoz és ezeket címezzék a népszövetségi főtitkárhoz, akinek személye azonban ezidő szerint még ismeretlen, mert köztudomású, hogy Sir Eric Drummond tisztségétől a közelmúlt napokban megváltott.

A nyilvánosság elé kerülnek a magyar népjóléti miniszterium összes titkai

Károlyi gróf miniszterelnök felhatalmazást adott a miniszterium minden aktájának áttanulmányozására — Gaál Jenő védelmi jogokat kapott —

A magyar miniszterelnök semmiféle titkolózásnak nem ad helyet

Budapestről jelentik: Dréhr Imre ismeretes ügyében ma érdekes fordulat állott be. Károlyi Gyula miniszterelnök ma délután fogadta Gaál Jenőt, akinek megadta a védelmi jogokat, amely azt jelenti, hogy betekintést nyerhet a népjóléti miniszterium minden aktájába és előterjesztését el kell fogadnia a fegyelmi-bizottságnak. A fegyelmi-bizottság tagjait utasította a miniszterelnök, hogy álljanak rendelkezésére Gaál Jenőnek. Az új fordulat azt eredményezi, hogy a népjóléti miniszterium összes titkai a nyilvánosság elé fognak kerülni. A miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle titkolózásnak nem ad helyet és a népjóléti miniszteriumban történt visszaélések, személyekre való tekintet nélkül, nyilvánosság elé kerülnek.

A város pályázatát hirdeti Arad történetének

Százezer lejes pályadíj — Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök érdekes terve — Bizottság a pályázati feltételek elkészítésére — Aradváros kulturális alapja

Érdekes kulturális jelentőségű terv megvalósítására határozta el magát a város interimár-bizottságának mai ülésén Aradváros vezetősége. Pár nappal ezelőtt az Astra-kulturgyesület ülésén merült fel az a terv, hogy illő volna, ha az egyesület nemcsak a felolvasó-ülések rendezésével népszerűsítene működését, hanem kulturális feladatainak megfelelőleg, egy emléktáblával látnák el mindazokat a házakat, amelyekben olyan egyéniségek születtek, akik komoly nevet és megbecsülést szereztek maguknak Aradváros történelmének folyamán.

Ennek az indítványnak nyomán kifejlődött termékeny eszmecsere vetette fel azt a gondolatot, hogy Aradváros vezetősége irassa meg a város történelmi monografiáját. Radu Cornel dr. interimár-bizottsági elnök terjesztette az interimár-bizottság elé az eszmét, amely meleg fogadtatásra talált a bizottság tagjainak részéről is. Kijelentette az elnök, hogy Aradvárosának van megfelelő rendelkezési alapja is erre a célra: 68.000 lej készpénz-alapja és több mint 164.000 lej értékű állampapírja, amelynek összege tehát egy közel 250.000 lejes alapot reprezentál.

Ezután Radu dr. annak fejtegetésére tért át, hogy mennyire szükség volna arra, hogy Aradváros története megfelelő nivóu tudományos feldolgozásban végre kiegészítve megjelenhessen. Az ő elgondolása szerint ez a mű komoly tudományos értéket kell, hogy reprezentáljon, tehát ennek megfelelő díjazásban is kell részesíteni. Ezért arra gondolt, hogy nyilvános pályázatot hirdet a város vezetősége Aradváros történetének teljes feldolgozására egész a legutóbbi időkig és ezt a történelmi monografiát egy 100.000 lejes díjjal honorálná, ezenfelül pedig a város saját költségén adná ki.

Az interimár-bizottság tagjai kivétel nélkül valamennyien helyesléssel fogadták a tervet, bár kitűnő munkákat ismer a történettudomány, melyek tárgyként éppen Aradváros történetét ölelik fel. Így közismert dr. Márk Sándor, az imperium-átvétel első éveiben elhalálozott nagyhírű kolozsvári egyetemi történet-tudós kitűnő aradi monografiája, amelyet maga dr. Jancsó Benedek, az európai hírnévű történész bírált felül annak idején, aztán sikerült aradi monografiát írt dr. Somogyi Gyula, az aradi felső kereskedelmi fiúiskola egykori igazgatója, aki jelenleg is csendes elvonultságban, tudományos munkásságának él Aradon. Igen komoly értékű monografiát írt Lakatos Ottó is, az aradi római katolikus plébános névrokona, aki egykor Aradon tanított és a Minorita-rend főnöke volt hosszú ideig. Művének címe: „Arad története.”

A fenti kitűnő tudományos magyar nyelvű

sitotta a miniszterelnök, hogy álljanak rendelkezésére Gaál Jenőnek. Az új fordulat azt eredményezi, hogy a népjóléti miniszterium összes titkai a nyilvánosság elé fognak kerülni. A miniszterelnök kijelentette, hogy semmiféle titkolózásnak nem ad helyet és a népjóléti miniszteriumban történt visszaélések, személyekre való tekintet nélkül, nyilvánosság elé kerülnek.

munkáktól függetlenül, Aradváros vezetősége elhatározta, hogy pályázatokat fog hirdetni Arad történelmi monografiájának tudományos feldolgozására. A pályázati feltételek megismerésére elhatározták, hogy egy bizottságot fognak alakítani, amelyben a városi interimár-bizottság részéről dr. Ursu János bizottsági elnök, Crisan Ascaniu iskolaigazgató és báró Andrányi Lajos bizottsági tagok vesznek részt, míg külső tagokként dr. Botis Tivadar szenátort, szeminaryumi igazgatót és dr. Cihandru szentszéki ünnököt, az ismert román történettudósokat hívják meg.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi Városi Színház heti műsora, Szombaton délután 4-kor: Alvinczy-huszárok. Nagyon olcsó mozihelyekkel. Sorozatszám: 127. Este fél 9-kor: Maya. Harmadszor. Sorozatszám: 128. — Vasárnap délután 3-kor: Potyautas. Nagyon olcsó mozihelyekkel. Sorozatszám: 129. Délután fél 6-kor: Maya. Operettújdonlás, negyedszer. A szünidő előtti utolsó operettelőadás. Rendes helyekkel. Sorozatszám: 130. Este fél 9-kor: Maya. Az operettársulat bucsuelőadása. Sorozatsz. 131.

* Vasárnap: Maya és Potyautas a színházban. A színház igazgatósága igen ötletesen állította össze a vasárnapi műsort. Délután 3 órakor a Graf Zeppelin legendás utjáról készült operett van műsoron. A „Potyautas” ötletes beállításánál fogva a legkitűnőbb szerzemények közé tartozik. Az aradi előadás minden tekintetben megüti a nagyvárosi színvonalat, úgy, hogy a „Potyautas” eddig még mindig szép házakat vonzott. Délután fél 6-kor és este fél 9-kor a „Maya” című operett-számban bucsuzik el az aradi közönségtől az operettársulat, amely már hétfőn Nagyváradra utazik, hogy a „Maya” ott is megtarthassa dicsőséges bevonulását.

Hivatalosan cáfolják a rigai román-orosz tárgyalások újra-felvételét

Varsó nem közvetít — A román álláspontnak megfelelő megegyezés jöhet csak létre

Bucurestiből jelentik: Filaliti külügyminiszeri államtitkár ma közölte a sajtó képviselőivel, hogy teljesen fantasztikusak a rigai tárgyalások újrafelvételéről elterjedt hírek. A rigai tárgyalásokat Románia megszüntette, mivel a szovjet részéről kísérlet történt, hogy a megnevezési szerződésben vitássá tegye Románia jogait Besszarábiára. Ha Genfben a külügyminiszter úgy fogja látni, hogy az oroszokkal lehetséges a megegyezés a román álláspontnak megfelelően, úgy esetleg új tárgya-

lásokat kezd. De a rigai tárgyalások újrafelvételéről nem volt és nem is lesz szó.

Szendek bucuresti-i lengyel követ ma mejelent a külügyminiszteriumban és kormánya nevében közölte, hogy Lengyelország mindaddig nem fogja ratifikálni a Moszkvában aláírt orosz-lengyel megnevezési szerződést, amíg az orosz-román hasonló egyezmény létre nem jön. Egyben megcáfolta azt a hírt, mintha Lengyelország közvetítő szerepet vállalt volna ebben az ügyben.

HAKOAH
tea-est ma, szombaton az

IPAROS-OTTHON összes termében. — Néger jazz.

* Egyhetes szünetet tart a színház. A mai nagy programmalküléségekben egyedül a színház-kultúra az, amely a súlyos gazdasági viszonyok dacára hőiesen küzd a lehetetlen állapotokkal. A Janovics-társulat az előzetes jelentésben bekonferált főszezon tulajdonképpen befejezte, azonban az igazgatóság úgy döntött, hogy az opera előadásaira való tekintettel most csak szüneteltetni fogja öt-hat napig az előadásokat, mert még igen nagy programmal óhajtja megörvendeztetni az aradi közönséget és főleg nem akarja megfosztani a mindennapos szórakozás lehetőségétől. Ezen rövidre tervezett szünet után a Janovics-társulat prózai együttese kezd meg ismét előadásait, azokkal az újdonságokkal, amelyeket részben Nagyváradon mutatott be. A prózatársulat februári játkoiklusára esik Titkos Ilona vendégszereplése is, amely minden bizonnyal nagy érdeklődést fog kelteni az aradi közönség körében.

* Jean Prosteanu segélyt kért a várostól. Jean Prosteanu, az általános ismert román hegedűművész Aradra érkezett és a mai napon kért adott be Aradváros vezetőségéhez, hogy engedjék át számára előadás céljára a Kulturpalota nagytermét. Egyben segélyt is kért a város kulturális alapjából a maga számára. Az interimár-bizottság mai ülésén foglalkozott Prosteanu kérésével és a bizottság úgy döntött dr. Nichi Lázár előterjesztésére, hogy a művésznek a Kulturpalota kistermét engedi át előadás céljára.

* Legolcsóbb szórakozás szombaton és vasárnap este 9-kor a Magyar Otthonban, az aradi magyar ifjúság által rendezett műkedvelő előadás. A szezon legötletesebb vigiátkaikat hozzák színre, kitűnő szereposztásban. Beléptidő nincs, azonban helyszűke miatt, ruhatár kötelező.

* Maya és Alvinczy-huszárok: a színház mai műsorán. Az operettársulat bucsujára való tekintettel a színház igazgatósága mára kettős programot tűzött ki. Délután 4 órakor az elmúlt színházi szezonnak egyik slágeroperettje: az „Alvinczy-huszárok” kerül reprizként előadásra. Az „Alvinczy-huszárok”-at nagyon olcsó mozihelyekkel mellett tűzte műsorra az igazgatóság. — Az esti előadás az idei szezon slágeroperettje: a „Maya” kerül harmadszor műsorra. Zsúfolt házak és tomboló siker mellett került eddig a közönség elé a „Maya”, amely úgy zenéjében, mint szövegvagy könyvében kétségtelenül felülmúlta mindazt, amit egy modern operettől megkívánhat a közönség.

Fehér Kereszt-büfé ujonnan renoválva, ÉGLER ANTAL közismert lőszakács vezetésével **megnyílt.**

Százmillió lej követelésének biztosítására Müller Ede és társai vagyonának lefoglalását kérte a CFR

A vasuti vezérigazgatóság érdekes átirata az aradi pénzügyigazgatósághoz — A nagy bűnügy szereplőinek nincs lefoglalható vagyonuk — A pénzügyigazgatóság nyomozása —

A vasut még nem zárta le a nagy bűnper iratait

Élénk emlékeztetnek van még az a nagyarányú sikkasztás, amelyet az államvasutak aradi igazgatóságánál fedeztek fel és amelyet a munkások fizetési kimutatásának kiállításakor követtek el. Az aradi vasutigazgatóság több tisztviselője a fizetési listákban olyan munkások neveit is felvette, akik nem teljesítettek szolgálatot a vasutnál. A bérjegyzék számfelvétele után a főpénztár folyósította a teljes összeget, amelyből a tényleg esedékes összeget ki is fizették, a fiktív nevek utáni fizetéseket pedig a visszaéléseket elkövető tisztviselők maguknak tartották meg.

A vasut terhére elkövetett visszaélések egy pátantak ki, hogy a szokásos vizsgálat lefolytatására Aradra érkezett vasuti felügyelő az állomási fizetési lajstromokat akarta felhívni vizsgálni. Ennek a vizsgálatnak hírére öngyilkosságot kísérelt meg Fotiu pénztárnok, aki még a kórházi ágyon beismerő vallomást tett. A vallomás alapján indult meg a vizsgálat, amely azután fényt derített a visszaélésekre. A vasuti vizsgálatot követte a bűnügyi vizsgálat is és a megtartott főtárgyaláson a visszaéléseket elkövető Müller Ede vasuti főfelügyelőt és társait több évi börtönbüntetésre ítélték.

Az ügy szereplői, Müller Ede kivételével, valamilyen kitöltötték büntetésüket, a nagy bűnügy aktái irattárba kerültek, a vasutnál azonban tovább folyt az eljárás annak, a közel százmillió lejes követelésére, mint amennyit a tisztviselők által felvett összeg tett ki. Erre vonatkozólag érkezett ma feltűnést keltő rendelet az aradi pénzügyigazgatósághoz, amelynek értelmében a CFR, temesvári jogügyi osztálya megkereste az illetékes adóhivatalokat, hogy a kerületükben kutassák ki a jogügyi osztály által közölt és a nagy bűnperben szerepelt vasuti tisztviselők ingatlan vagyonát és arra vezessenek be telekkönyvileg is foglaltat. A vasutnak, az átirat szerint, Müller Edétől, Wilhelm Sándortól, Cuzman Miklóstól, Berger Emánuelától és Márkus István órástól 98 millió 718.302 lej és 36 bani követelése van. Ennyit tesz ki ugyanis az az összeg, amelyet a fizetési lajstromokon, fiktív nevek alapján a vasut terhére felvettek.

Az aradi pénzügyigazgatóság az átirat alapján kiadta az utasítást az illetékes adóhivataloknak, ahonnan agensek keresték fel a vasut jogügyi osztálya által megjelölt volt vasuti tisztviselőket és a helyszínen megejtett nyomozásról ma terjesztették be jelentésüket. A jelentésekből megállapítható, hogy a bűnperben elítelt tisztviselők, valamint az átiratban megemlített, de a tárgyalás folyamán felmentett szereplők az ügynek, teljesen vagyontalank. Egyedül Cuzman Miklósnak van a Libás-dűlőn telke, amelynek forgalmi értéke azonban tekintetbe sem jöhet a vasut közel százmillió lejes követelése mellett.

A pénzügyigazgatóság ebből az értelembe választol a CFR, temesvári jogügyi osztályának, ahol minden valószínűség szerint a százmillió lejes veszteségszámlára írják, mivel az be nem hajtható.

A pénzügyigazgatóság ebből az értelembe választol a CFR, temesvári jogügyi osztályának, ahol minden valószínűség szerint a százmillió lejes veszteségszámlára írják, mivel az be nem hajtható.

Sorsjátékot rendez

Arad városa a munkanélküli segély javára

Elfogadta a város az ismeretlen ajánlattevő sorsjegytervezetét — Kérvenyezni fogják az illetékes minisztériumoktól a sorsjáték engedélyezését

A terv szerint több mint egymillió lej jövedelmet jelent a sorsjáték

Ismeretes az Aradi Közlöny olvasói előtt, hogy a város vezetőségéhez egy jelenleg még ismeretlen aradi lakos sorsjáték-tervezetét nyújtott be, amelyben több, mint egy millió lej nyereséget ígért Aradváros vezetősége számára, ha a sorsjátékot az aradi munkanélküli segélyakció alapjának gyarapítására megrendezik. Az interimár-bizottság a tervezetet Crisan Ascaniu bizottsági tagnak, az aradi Moise Nicoara főgimnázium igazgatójának adta ki áttanulmányozás céljából. Crisan igazgató ma este jelentést tett az érdekes tervről az interimár-bizottság rendes ülésén.

Crisan igazgató jelentésében elismerő szavakkal emlékezett meg az ismeretlen ajánlattevő sorsjáték-tervezetéről, amelyet reális felépítésű tervezetnek ítélt. Megállapításai szerint, ha csak 60 százalékát is sikerül eladni az aradi sorsjáték sorsjegyeinek, akkor is egy-

Aradon a jövő héten folytatják a feketeszesz-nyomozásokat

A nagyváradi vádtanács-ismét meghosszabbította Löblé László dr. és társai vizsgálati fogságát

Az aradi ügyészségen Moldovan Sabin dr. delegált vizsgálóbíró a feketeszesz-panama dossziájának lezárásán dolgozik. Az ügyben a nyomozás és kihallgatások egyelőre szünetelnek, amint azonban Taranu Victor aradi pénzügyi vezérfelügyelő kijelentette, a jövő hét folyamán kezdődnek meg a további kihallgatások, amelyeknél az alapot az eddigi vallomásokból megállapított terhelő adatok képezik. Mint Nagyváradról jelentik, az ottani ügyészség fogházában lévő Löblé László dr., Hüter József, Weisz Simon és Halmai Andor előzetes letartóztatását a törvényszéki vádtanács egy hónappal ismét meghosszabbította. A nagyváradi feketeszesz-nyomozásból kifolyólag Löblé és társai most már a hatodik hónapja vannak vizsgálati fogságban.

Az aradi vizsgálat során újabb fejlemények várhatók, mert a nyomozást kiterjesztik azokra a vállalatokra is, amelyek Zarna Satir feljegyzéseiben szerepelnek és amelyek pénzüsségeket adtak, hogy a visszaéléseket eltitkolják.

Aradon öt ügyvédjelölt kérte az ügyvédi kamarába való felvételét ügyvédi vizsga nélkül

Az új törvény könnyítő rendelkezése, amely csak két korosztályra érvényes — A jelentkezési határidő február 28-án jár le —

A Monitorul Oficial legutóbbi számában jelent meg az új ügyvéd-törvény, amely fontos újításokat tartalmaz főleg az új ügyvédek működésére vonatkozólag. Van a törvénynek egy rendelkezése, amely értelmetlen okokból kivételes jogokat biztosít két korosztálynak, azoknak, akik az 1922. vagy 1924-es kategóriába tartoznak és akiknek meg van adva a mód, hogy ügyvédi vizsga nélkül, csupán licentiajuk és két éves gyakorlatuk alapján iratkozhatnak be az ügyvédi Kamarába.

A törvény rendelkezése alapján a Kamara minden további nélkül köteles beírni azokat a jelölteteket, akik ebbe a két kategóriába tartoznak, mert a törvény szerint joguk van erre. A jelentkezési határidő különben február 28-án jár le és ezen az időpontot túl a Kamarába csakis olyanok kérhetik felvételüket, akiknek jogi doktorátuson és a megfelelő, a törvényben előírt gyakorlaton kívül ügyvédi vizsgájuk is van.

Mint ismeretes, az ügyvédtörvény értelmében a törvényhez a végrehajtási utasítást az ügyvédszövetségnek áll jogában elkészíteni. A szövetség azonban még késik ezzel a munkával, aminek oka abban keresendő, hogy a törvényt véleményezés végett kiküldötte az egyes ügyvédkamarákhoz, ezek azonban még nem készültek el jelentéseikkel, amelyeket a törvényre vonatkozólag kell tenniük. Ebben az ügyben kérdést intéztünk dr. Schütz Henrikhez, aki kijelentette, hogy Aradon a törvény rendelkezései alapján az ügyvédi Kamarához ötven nyújtották be kérvényüket, akik a törvény által nyújtott könnyítő rendelkezés alapján kérik az ügyvédi Kamarába való felvételüket.

Bucuresti-i jelentések különben arról számolnak be, hogy ma nagy diáktömegek vonultak fel Bucurest utcáin és az új ügyvédtörvény ellen tüntettek.

millió kettőszázötvenezer lej jövedelmet jelent a munkanélküli segélyakció alapja számára. Mivel a kolozsvári Mentőegyesület, valamint a Zsidó-Kórház Egyesület és a Református Kórházegyesület sorsjátékai a legkitűnőbb eredményekkel zárultak, semmi okot nem lát felforgatni arra, hogy Aradváros vezetősége ne kísérelje meg ezuton is gyarapítani szociális jelentőségű inség-akcióját.

Crisan igazgató jelentését követően dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök egy n-csak pártoló szellemben szólalt fel a tervezet megvalósításának gondolata mellett. Hangsúlyozta, hogy gondolni kell a város vezetőségének a folyó év észere is, amikor már szervezettebb apparátussal és nagyobb anyagi eszközökkel vehetik fel a harcot a munkanélküliség problémáival szemben, ha az erre szükséges anyagiakat nemcsak gyűjtés útján próbálják meg előteremteni. A sorsjáték jelenleg ismeretlen tervezője az aradi Cercul Tineretului Roman című társadalmi egyesület tagja: reméli, hogy most már fel fogja fedni inkognitóját és aktív módon is segít tervét megvalósítani a város vezetőségének.

Az interimár-bizottság ezután határozatilag kimondotta, hogy az osztálysorsjátékot megvalósítja, egyben pedig máris megteszi a revonakozólag az előkészületeit. Ennek első lépése természetesen az lesz, hogy Arad vezetősége hivatalos uton engedélyt kér a belügy-minisztériumtól és a kultuszminisztériumtól arra, hogy a sorsjátékot megrendezhesse. Valószínű, hogy egyik minisztérium sem fog akadályokat gördíteni a szociális célú sorsjáték tervének megvalósítása elé.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. A KIRÁLY PARANCSÁRA. (Flötenkonzert von Sanssouci) Nagy Frigyes porosz király idejében játszódó történelmi kép. Főszerepekben: Otto Gebühr, Renate Müller, Hauns Rehrmann, Walter Janssen.

SELECT MOZGÓ: VIHAR A MONTBLANC FELT. A legizgalmasabb kulturfilmek egyike, mely te- lejtelhetetlen ritka természeti látványt nyújt a hatáscs cselekményen kívül. A főszerepet Leni Riefenstahl játs- sza, Utoljára.

HIREK

M. 2.

Halottai vannak a jövő háborújának

A közeli napokra, ez év februárjára tervezik az általános leszerelési konferenciát.

— Start! — szól a kapitány és az angol haditengerészet egyik büszkesége, az M. 2. elindul útjára. Gyakorlat van. Néhány pillanat és a buvárhajó eltűnik a tenger felszínéről, elmerül, hosszú sáv marad utána, majd ez sem látszik és az M. 2. — büszkesége az angol haditengerészetnek — már a hatalmas víztömegek között folytatja útját.

Hét tiszt és 53 matróz. Mindegyik a maga helyén. A gépek zakatolnak, a rádió pontosan működik, a tengeralattjáró halad előre. Minden rendben.

— All right! — mondja a kapitány.

Ugyanebben a pillanatban lép elő egyik az ötvenhárom matróz közül. Ő az egyedüli most, aki nincs a helyén, aki a posztját elhagyta.

— Baj van az egyik géppel...

És néhány perc múlva halálsápadtan jön fel a kapitány a gépházból. Magához rendeli az összes tiszteket: heten tanácskoznak. Az életükről. Parancsok röpködnek, mindenütt kétségbeesett erőfeszítéssel dolgoznak, de mintha a tengervíz leküzdhetetlen sulyal nehezedne a hajó testére, az M. 2. — büszkesége az angol haditengerészetnek — nem emelkedik fel, a tenger alatt marad.

— Oxigén...

Ez a szó vibrál most mindegyik agyában, hat betű, amelyet valamikor az iskolai fizikakönyvben olvastak először és amelyről akkor a tanár ur oly unalmasan magyarázott. Oxigén. Szintelen gáz. Az égés nem más, mint a testeknek az oxigénnel való egyesülése. Oxigén nélkül nincs égés. És oxigén nélkül nincs élet.

— Az oxigénes palackokat... — hörgi a kapitány.

Már nincs idő, nincsenek percek és nincsenek órák, sem napok. Csak tenger van, víz van és egy bána alakú hajó, egy irtózatosságtól: M. 2., az angol haditengerészet büszkesége és 60 ember. Hét tiszt és 53 matróz.

Csak oxigén nincs.

— Oxigén... oxi... gén... o... xi... gén...

A háború most is szedi áldozatait. A háborúnak most is vannak sebesültek és halottai. Nem annak a háborúnak, amely 1914. és 18. között dühöngött végig az európai kontinensen, amelyet Világháború néven tanulnak az iskolában a diákok. Áldozatokat szed az a háború, amelyről még nem tudjuk, hogy mikor fog kezdődni és mikor fog befejeződni, de amelynek harci eszközei már itt vannak közöttünk, amelynek harci eszközei most készülnek a hatalmas gyárakban. Harci eszközei: a különböző gázok, hadirepülőgépek, tankok és az M. 2. Halottjai vannak a jövő háborújának, line a róluk szóló Hősejtelmes:

Hét tiszt és ötvenhárom matróz. Hőst halált haltak az M. 2. kettőn, az angol haditengerészet büszkeségén, mérföldekkel a tenger alatt. Ellenségük nem volt, nem ütköztek össze senkivel. Hét tiszt és ötvenhárom matróz.

A közeli napokra, ez év februárjára tervezik az általános leszerelési konferenciát.

(m. t.)

— IDŐPROGNÓZIS. Jelentéktelen havazás és esetleg némi enyhülés várható.

— Havonként fizeti vásárlásait a hadügyminisztérium. Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztérium, mint már közöltük, a szövetségesekkel szemben a hadsereg szükségletét. A gabona és takarmány árát havonta fogják kifizetni, hogy a hadügyminisztérium tartozása ne szaporodjék fel. Megkönnyítik a számlák láttatásának és kiegyenlítésének formáját is.

— Februárban avatják az új bucuresti-studiót. Bucurestiből jelentik: Február 11-én avatják fel a bucuresti-i új studiót, a király jelenlétében.

— Felgyógyult a földművelésügyi miniszter. Bucurestiből jelentik: Ionescu-Sisesti földművelésügyi miniszter — aki tudvalevőleg hetek óta Sinaiban üdül — felgyógyult, azonban még két hétig marad szabadságon és csak február 10-én veszi át hivatala vezetését.

— Átveszik az arad-kikindai vasút irattárát. Bucurestiből jelentik: A román magánvasutak igazgatója, dr. Pop Vasile ma este Budapestre utazott, hogy átvegye a magyar kormánytól megvásárolt arad-kikindai vasút irattárát. Pop budapesti tartózkodása alkalmával a temesi magánvasutak jogi kérdéseit is rendezni fogja.

— Meghosszabbították a tüzlifa szezontarifáját. Bucurestiből jelentik: A vasút vezérigazgatósága — a különösen kemény télre való tekintettel — a tüzlifa szezontarifájának érvényességét március elsejéig meghosszabbította.

— A spanyol jezsuiták nagy része elhagyta Spanyolországot. Madridból jelentik: A jezsuita rend feloszlátása az egész országban a legnagyobb rend és nyugalom jegyében folyik le. A jezsuiták nagy része elhagyta már Spanyolországot. Az emigrált jezsuiták különösen Franciaország és Belgium felé vették útjukat.

— Gandhit hetenként egyszer meglátogatják. Londonból jelentik: Gandhinak a börtön igazgatósága megengedte, hogy hetenként egyszer hozzátartozóit, vagy pedig barátait fogadja. A látogatás idejét az igazgatóság 20 percben állapította meg és ezen idő alatt politikáról nem szabad beszélni, míg a találkozás a börtönör jelenlétében kell, hogy végbemenjen.

— Előadásokat rendez a Vaszárda Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: A Vaszárda Bucurestiben élénk tevékenységet fejt ki. Az uccákon hatalmas plakátok hirdetik, hogy sorozatos előadásokat fognak rendezni.

— Elítélték a belügyminisztériumot a szétrombolt nyomdákért. Bucurestiből jelentik: A iassi-i törvényszék pénteken döntött a Goldner-féle nyomdának a belügyminisztérium ellen indított perében. A nyomdát még 1922-ben az akkori diákzavargások alkalmával szétrombolták. A törvényszék 280 ezer lej kártérítésre kötelezte a belügyminisztériumot.

— Uruguay megoldotta a munkanélküliséget. Londonból jelentik: Uruguay elnöke törvényjavaslatot terjesztett a montevidoi szenátus elé, amelyben a munkanélkülieket kötelezi a mezőgazdasági munkák vállalására. A törvényjavaslatot megszavazták.

— Elutasították a szódavizkartellnek a maximális árak ellen beadott felebbezését. Amint ismeretes, Aradváros vezetősége elhatározta, hogy maximálni fogja a szódavíz-árakat is Aradon. A határozat már több hete életbe lépett. Az aradi szódavizkartell felebbezte a város vezetőségének határozatát a temesvári revíziós bizottsághoz, egyben pedig felebbezést nyújtott be az aradi interimár-bizottsághoz is. Ma tárgyalta a bizottság a kartell beadványát, amelyet elutasított.

— Megindul a vizsgálat a gáji előjáróság vezetője ellen is. A város interimár-bizottsága ma zárt ülésen foglalkozott a gáji előjáróság főtisztviselője ellen folyó vizsgálattal. Amint ismeretes, a vizsgálatot a felfüggesztett Tripa városi tisztviselő vallomásai alapján vezették be és az eddigi megállapítások sok tekintetben igazolták a bajba jutott városi tisztviselő vallomását. A vizsgálat további vezetésével a város vezetősége Olariu István városi vezértitkárt bízta meg, azzal a megfigyeléssel, hogy terjessze ki a vizsgálatot a gáji előjáróság vezetőjével szemben is.

— Halálos szerencsétlenség a diósgyőri papírgyárban. Budapestről jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt ma délelőtt a diósgyőri papírgyárban. Kecskés Lajos munkás olyan szerencsétlenül szorult a lift és a fal közé, hogy koponyaalapi és gerinctörést szenvedett. Kórházba szállítása után pár perccel kiszenvedett.

— A külföldi érdeklődése a kalapácsos gyilkos perének főtárgyalása iránt. Budapestről jelentik: Fischl Frigyes, a kalapácsos gyilkos február 15-re kitűzött főtárgyalása iránt már a külföldről is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. Különösen német, francia, osztrák és svéd lapok kértek jegyeket tudósítók részére.

Alfonz spanyol exkirály veszedelmes utiterve

Spanyol lobogó alatt akar tengeri utat tenni.

Londonból jelentik: Az angol fővárosba érkező jelentések szerint XIII. Alfons spanyol exkirály elhatározta, hogy a spanyol partok mentén a közeljövőben rendezendő hajóutazáson részt vesz. A spanyol exkirály feleségével együtt 10 nap múlva Fontainebleauba utazik, majd pedig onnan San-Remo-ha megy, ahol Riva márki „Helius” nevű yachtjára száll. A pazarul berendezett yacht spanyol zászló alatt utazik és ennek következtében Alfons még akkor is spanyol területen lévőnek számít, ha nem is megy Spanyolországba. Barátai igyekeznek a volt királyt erről a veszedelmes utazásról lebeszélni, mert attól tartanak, hogy még valamelyik spanyol hadihajó elfogja.

— Lakbérleszállítást kér a Select-mozgó. Az interimár-bizottság mai ülésén foglalkoztak a Select-mozi lakbérügyével, amelyet összegszerűleg le akar szállítani a város vezetősége a háztulajdonos Banca Romaneascának. Az interimár-bizottság megbízta dr. Ursu Jánost, hogy továbbra is ebben a szellemben tárgyaljon a bank igazgatóságával. A bérleti szerződés tízenkét hónap múlva jár le és addig a város vezetősége legalább 20 százalékos lakbérredukciót kíván nyerni a pénzüntézetől.

— Február 10-re befejezik a kiskereskedők és kisiparosok osztályozását. Az aradi pénzügyigazgatóságon — mint az Aradi Közlöny megírta — az aradi kiskereskedők és kisiparosok három éves adójának megállapítására már hétfőn délután összeült az adókető-bizottság. A munkálatok egyelőre a kisiparosok és kiskereskedők osztályozására vonatkoznak és az adóhivatalok kimutatásai szerint körülbelül négyezer kisiparos van Aradon és Aradmegyében, akikre a törvény hatálya kiterjed. A bizottság eddig ezerkétszáz kisiparos és kiskereskedő adatait vizsgálta felül. A munkálatok teljesen simán folynak és a bizottság minden valószínűség szerint február tizedikén — amint azt a törvény is előírta — teljesen befejezi az osztályozás munkáját.

— Munkanélküliek tüntetése a budapesti városházán. Budapestről jelentik: Ma délelőtt 80—100 főnyi munkanélküli csoport tüntetést rendezett a városházán. Benyomultak a szociális politikai ügyosztályra, ahol csupán a tanácsjegyzőt találták, akit megtámadtak. A tanácsjegyző rendőrségért telefonált, mire a rendőrség riadószóval érkezett ki is vonult, azonban mire a városházára érkeztek, a tüntetők már elszéledtek.

— Autobusz és villamos karambolja két sebesülttel. Budapestről jelentik: Pénteken este 6 óra negyven perckor, a Honvéd-ucca és a Lipót-körut sarkán izgalmas közlekedési karambol történt, aminek ezidő szerint két súlyosan sebesült áldozata van. A 15. számú autobus éppen kifordult a Lipót-körutra, amikor a 4-es számú, három kocsi által álló villamos az autobus hátsó jobbsarkát elütötte, aminek következtében az autobus perronján álló két utas nagy ivben az uttestre zuhant. A forgalmi rendőr természetesen azonnal leállította a forgalmat és a kiszállt mentők ápolás alá vették a sebesülteket. Megállapítást nyert, hogy mindketten súlyos arccsonttöréseket, agyrázkódást és belső sérüléseket szenvedtek a külső zúzódásokon kívül. A két áldozatot életveszélyes állapotban szállították azonnal kórházba, míg a szerencsétlenség körülményeinek felderítésére a hivatalos hatósági vizsgálat azonnal megindult.

— A szelídített leopárd halálra márt egy gyermeket. Berlinből jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt ma délelőtt Wilmsdorsban. Othe-graven festőművész, aki a város előkelő társadalmának ismert alakja, egy teljesen kifejlett, azonban szelíd leopárdot tartott lakásán. A délelőtti órákban Chary asszony, aki a festőművésszel egy házban lakik, Erika nevű 2 éves kislányával együtt meglátogatta Othe-graven-t, aki betegesen fekszik lakásán. Amikor az asszony belépett a szobába, a leopárd elszakította láncát, a kislánynak ugrott és a szerencsétlen gyermeket — még mielőtt meg lehetett volna akadályozni — súlyosan összemarta. A gyermek meghalt.

Különös lopás Lippán

Eltűnt a tolvajlással gyanúsított gazda

Lippáról jelentik: Különös tolvajlás ügyében folytat nyomozást a lippai rendőrség. Trifu Valer lippai kisgazda lakomát adott szomszédai részére s mialatt a vendégek nála mulattak, ittak, felhasználta az alkalmat és tolvajszomszédját, Jonut Jánost kirabolta. Jonut csak másnap vette észre, hogy feleségének 8000 lej értékű, 10 és 20 koronás aranyakból fűzött mell-éke eltűnt.

Ekkor eszébe jutott, hogy szomszédja a lakoma alatt hosszabb ideig volt távol a szobából. Átment Trifukhoz és előadta gyanúját, mire a gazda fejszével kergette ki Jonutot portájáról. A vendéglátó Trifu Valer felesége közben megtalálta a nyakéket férje párnája alatt és visszavitte a károsultaknak. Mire az asszony visszatért, Trifu eltűnt a házból és magával vitte a fejszét, valamint bőséges élelmiszerkészletet is felpakkolt. A megszökött gazda kézrekerítésére megindult a nyomozás.

— **Kártérítési per Aradváros ellen.** Érdekes kártérítési pert adott be ma délelőtt Aradvárosa ellen, két elbocsájtott városi tisztviselő, akik a gépüzemknél voltak alkalmazásban. A két tisztviselő, Körösladányi György és Demian Cornelia, visszapertik a várostól hátralékos fizetésüket. Ezen a címen Körösladányi 82.000 lejre, Demian Cornelia pedig 171.000 lejre tart igényt. A városi iparhatóság megindította az eljárást. Az első tárgyalást február hó 8-ikára tűzték ki.

— **Súlyos szerencsétlenség történt az esti órákban Aradon, a Calea Victoriei-n.** Jivov Constantin 54 éves uccaseprő nem vette észre a hetes számú autobus közeledtét, amelyet Homalai János sofőr vezetett és így az autó elütötte az uccaseprőt, akit súlyos sérülésekkel szállítottak be a kórházba. A sofőrt a rendőrségre vitték és itt azzal védekezett, hogy szabályszerűen túlkölt, azonban az uccaseprő nem hallotta meg és nem tért ki az útból. Az ügyben a vizsgálat folyik.

— **Hat hónapi fogháza ítélt határátlépő újságíró.** Emlékeztet, hogy milyen drámai körülmények között toloncolták ki Halmait Árpád nagyváradi újságíró Romániából. Halmait a sziguranca, mint nem román állampolgárt, áttette a határon, bár az újságíró öngyilkosságot kísérelt meg, hogy megakadályozza kitoloncoltatását. Halmait néhány héttel ezelőtt itthonba visszatért az országból, majd jelentkezett a hatóságoknál. A kolozsvári hadbíróság ma tárgyalta Halmait Árpád ügyét és tiltott határátlépés miatt, hat hónapi fogházbüntetésre ítélte. Halmait fellebbezett az ítélet ellen.

— **Megsürgették az adóvallomási nyomtatványokat a minisztériumtól.** Az adóvallomások nyomtatványai, mint jelentették, a tegnapi napon elfogytak és az adóhivatalok már nem tudták a szükséges vallomási íveket a közönség rendelkezésére bocsátani. A pénzügyigazgatóság a mai napon ismét táviratilag fordult a minisztériumhoz és sürgősen kért nyomtatványokat, nehogy a vallomások benyújtásában emiatt késedelem álljon be.

Gyenge csontuaknak: Jemalt a megváltás.

— **Jubiláris előadás az aradi Iparos Otthonban.** Vasárnap este 9 órakor, Robert Planquette romantikus nagyoperettje kerül színpadra az Iparos Otthon műkedvelőgárdájának előadása keretében. A „Cornevillei harangok” előadása ezuttal ünnepi jelleggel bír, mivel Boros Frigyes, aki a műkedvelőgárdának egyik legnépszerűbb tagja, ezuttal játszik századosz az Iparos Otthon színpadán. Boros Frigyes Gáspár apó kitűnő karakter szerepében, egyik legjobb alakítását adja, míg a műkedvelőgárda többi szereplői egytől-egyig telkesen járulnak hozzá az előadás sikeréhez. Flajdu B. János, Nógrády Böske, B. Bonnyhády Ilona, Hirsch Manó, Spitz Lajos, Diósi Lajos, Noldy Rózi, Tarr Juci, Nagy Etus, Tarr Mancsi, Dennich Nusi, Polónyi Nusi és Jung Jenő alakítják a vezető szerepeket, míg a rendezői és karmesteri pálcák Bodnár József és Buja Sándor dr. kezében vannak. Az előadás elé nagy érdeklődéssel tekint Arad közönsége.

Jóízűek

és egészségre nézve megbecsülhetetlen értékűek a

Panflavin-pasztillák.

Biztosan megvédik fertőzéstől és meghalástól. Különösen nedves, hideg időben sokszor járjon Panflavin-pasztillák nélkül.

— **Bűnvádi feljelentés egy váradi bank ellen.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi ügyészségen bűnvádi feljelentést tettek a nagyváradi Általános Takarékpénztár igazgatója ellen. A bűnvádi feljelentések beadói, a kényszeregyezés alatt álló bank betétesei közül kerültek ki. A bank ugyanis néhány hónappal ezelőtt fizetési képtelenséget jelentett be és kényszeregyezési eljárás megindítását kérte. A bank kérését a törvényszék jóvá is hagyta, azonban a betétesek egy része a betétek azonnali kifizetését kérte, s miután a bank erre nem volt hajlandó, ezek a betétesek bűnvádi feljelentést tettek a bank igazgatója ellen. Az ügyészség a feljelentések alapján megindította az eljárást. A feljelentések végösszege egy millió lejt tesz ki.

MAI IGAZSÁGOK

A kereskedő legtöbb tőkéje a vevő. Ez a tőke a legmagasabb kamatot hozza. A holt tőke tudvalevőleg nem rentabilis. Azelőtt a kereskedő saját keresetéből élt. — azután a saját zsrjából. — ma a hitelezők zsrjából. — de mi lesz holnap?!

A bécsi villamosokon a következő felirás plakát olvasható:

„Vásároljatok hazai árut!”

Nemrég e mondat alá vastagon ezt a szöveget írták:

„Mi ő?”

— **Tűz Gyorokon.** Gyorokról jelentik: Könnyen katasztrófálissá válható tűz ütött ki Koller Lajos gyoroki hentesmester irodájában. A tűz az éjszaka folyamán keletkezett, amikorra egy hatalmas oldalszalonna becsúszott a füstölő tűzébe. A szalonna egy pillanat alatt magas lángokat szított a füstölőhelyiségben, amely mindinkább terjedt. Amikorra reggel hét óra tájban észrevették a tüzet, már az egész füstölőház lángokban állott. Azonnal értesítették a tűzoltókat, akik Biszák János önkéntes tűzoltóparancsnokkal élükön, kivonultak, azonban mire megérkeztek, már a füstölőház mellett lévő vágóhid gerendázatára is áttért a tűz. Az önkéntes tűzoltók szép munkát végeztek és sikerült a tüzet lokalizálniok, annyira, hogy a lakóházra nem harapóztak át a lángok. A kár nagy, mert a hentesmester szalonna- és sonkakészlete benne égett a füstölőben.

— **A munkanélküliek tűzifaellátása.** Az aradvárosi nyilvántartott munkanélküliek tűzifaellátásának ügyében, a mai interimár-bizottsági ülés újabb határozatot hozott. A határozat szerint, a város 10 vagon tűzifát az aradi erdőigazgatóságtól, 10 vaggont pedig a Mocioni Antal-féle erdőtelepről rendel, a szükségletek fedezésére.

— **Az aradi színház hiányzó villanykörtéi.** Szendrey Mihály volt színikazgató kérését tárgyalta ma a város interimár-bizottsága. Amint Popa Constantin kultúr tanácsos ismertette a beadványt, a volt aradi színikazgatótól a város 48 nagy villanykörte és 156 kisebbfajta villanykörte díját követeli vissza, összesen 11.775 lej értékben, mivel a villanykörtek részben eltűntek, részben pedig használhatatlannak váltak. Szendrey Mihály beadványában arra hivatkozott, hogy a színház épületében, az elmúlt színiévad alatt, 78 ízben tartott idegen társulat előadást és nem lehetett módja rá, hogy ezekben az időkben ellenőrzést gyakorolhasson a színház felszerelése és technikai berendezése felett. Az interimár-bizottság úgy döntött, hogy a technikai ügyosztály szakreferátumának meghallgatása után, nem követeli Szendreytől a hiányzó körtek értékének megtérítését.

Megrendezett revolveres rablótámadás

Különös botrány Bucurestiben

Bucurestiből jelentik: Egyik legutóbbi számunkban hírt adtunk arról a vakmerő revolveres rablótámadásról, amely pár nappal ezelőtt Bucurestiben a Belvedere-ucca 5. számú házában történt és amelynek áldozata Jean Ilovici tőkepénzes. Jean Ilovici a rendőrség előtt tett vallomásaiban előadta, hogy az esti órákban, amikor éppen távozni készült a Belvedere-uccai irodájából, egy ismeretlen ember lépett be hozzá és arra kérte, hogy egy ezerlejes váltson fel. Amikor a pénztárhoz ment, hogy az ezrest felváltsa, az ismeretlen férfi hirtelen revolvért rántott, rálőtt, majd pedig kifosztotta a pénztárt, ahonnan nagyobb összeget rabolt el.

A rendőrség előtt nagyon rejtélyesnek tűnt fel a revolveres rablótámadás, egyrészt azért, mert Jean Ilovici vallomása során állandóan ellentmondásokba keveredett és zavarosan adta elő a dolgokat, másrészt pedig a házbeliek, akik a lövés zajára az irodába rohantak, a rablónak nyomát se látták. Amikor ugyanis az állítólagos revolveres rablás történt, többen tartózkodtak a folyosón, azonban a lövés után senkit sem láttak eltávozni az irodából. Azok, akik besiettek Jean Ilovici irodájába, csodálkozva látták, hogy az irodában egyedül Ilovici tartózkodik, azonban a nagy izgalomban ennek különösebb fontosságot nem tulajdonítottak.

Ma azután a rendőrség több tanu kihallgatása után kétségtelenül megállapította, hogy Jean Ilovici, akit mindenki gazdag embernek ismer, saját maga rendezte meg a revolveres rablótámadást, amellyel bizonyos üzleti tartozásai alól akart ily módon kibujni. Ilovici az utóbbi hónapokban súlyos anyagi helyzetbe került, tartozásai százazrekre rúgtak és ezzel a rablótámadási trükkkel, amikor ugyanis 500 ezer lei tűnt el a kasszából, próbálta magát szanalni. A nyomozás folyik.

— **Egy temesvári bankigazgató tárgyalja.** Temesvárról jelentik: Csongor Györgyöt, a Temesvári Polgári Takarékpénztár vezérigazgatóját, tegnap este szélütés érte. Csongor György tegnap este még jókedvűen tért haza, éjfél felé azonban rosszul lett és elvesztette eszméletét. A vezérigazgatót még a délutáni órákban sem nyerte vissza eszméletét és állapotát az orvosok, akik jobboldali szélütést állapítottak meg, nagyon súlyosnak minősítik.

— **Dr. Pop Romulus: A községek költségvetései.** Községi bevételek és kiadások. „Budgete Communele. Veniturile si cheltuielile comunale” cím alatt, egy igen értékes és hézagpótló kézikönyv jelent meg. A könyv írója, alapos felkészítéssel és feltétlen szaktudással állította össze kézikönyvét. A könyv első része a községi költségvetések fontosságával, előkészítésével, jóváhagyásával és végrehajtásával foglalkozik, majd két külön részben a községi költségvetések előforduló összes bevételeit és kiadásait tárgyalja, kimutatva azoknak történeti fejlődését és törvényes alapjait. Statisztikai adatok egész tárháza, végrehajtási utasítások és értékes utmutatások képezik a hézagpótló kézikönyv további tartalmát. A könyv ára 250 lej. Utánvétellel, vagy előre fizetve, portómentesen küldi Lepage könyvkiadó-vállalat, Cluj.

— **A Der Deutsche Rundfunk legújabb száma,** ismét színes, változatos tartalommal jelent meg. A kitűnő rádióúság a világ minden tájáról, képekkel illusztrált, rendkívül értékes riportokat közöl, ezenkívül pedig teljes heti nemzetközi rádióműsort ad.

SPORT KÖZLÖNY

A Hakoah öt versenyzője hétfőn reggel utazik a kolozsvári ping-pong-bajnokságokra

Ponta és Albert kitűnő formában vannak — Az ország összes számottevő játékos benevezett a versenyre — Stern II-öt betegsége miatt bátyja helyettesíti

Kolozsváron február 2-án veszi kezdetét az országos asztali tenisz-bajnokság, amelyre Aradról a Hakoah, — mint azt már jelentettük — öt játékost indít. Az aradi versenyzők állandó tréninggel készülnek a jövő heti nagy bajnoki küzdelmekre és mind az öt játékos kitűnő formában van, különösen Ponta, de Albert és Szántó is jó formáról tettek tanúságot a tréningen. A tervek szerint, az ötödik versenyző, Stern II. lett volna, de közbe jött betegsége miatt, bátyja helyettesíti. A Hakoah a csapatversenyben a Ponta—Albert—Szántó együttest fogja szerepeltetni, míg a párosban a Ponta—Albert és Szántó—Stern I. kettőst indítja. Az ötödik versenyző Hoffmann I., aki csak az egyéniben fog részt venni. Egyébként az egyéni küzdelmekben mind az öt

játékos részt vesz és valószínűleg sikerülni fog ezzel a tehetséges és nagy játékerőt képviselő gárdával elhódítani az Adorján-serleget, amelyet jelenleg a váradi versenyzők védnek.

Kolozsvárról azt a hírt kaptuk, hogy a nagyméretűnek ígérkező versenyre eddig a hat kolozsvári együttesen kívül, Bucurestiből három egyesület, valamint a brassói Ivria, nagyszebeni NSE, a szatmári Törekvés, a nagybányai Tricolor és a váradi legjobb versenyzők részvétele biztos már eddig, amennyiben a rendezőségnek elküldötték már benevezésüket. Az országos versenynek a jelek szerint, nemcsak hatalmas mezőnye lesz, hanem nagy sportsikere is. Az aradi játékosok hétfőn reggel 9 órakor indulnak el Kolozsvárra.

Sorozatos magyar győzelmek a ping-pong-világ bajnokságban

Vasárnap tartják a döntőmérkőzést

Prágából jelentik: Az asztali tenisz-világ bajnokság küzdelmeit a páros és egyéni számokban ma folytatták, míg a csapatverseny döntőmérkőzéseit vasárnap fogják megvívni egymás között az osztrák, magyar és cseh együttesek, amelyeket egy-egy vereséggel, holtversenyben az első helyen végeztek. A mai nap eredményeit az alábbiakban adjuk közre:

Női egyes: Sipőcz (magyar)—Haensch (német) 3:2 (szettarány). Férfi egyes: Barna (magyar)—Wieler (jugoszláv) 21:9, 21:9, 21:10. Borsos—Bellák 14:21, 21:10, 21:19, 21:14. (Meglepetés!) Férfi páros Bellák—Glancz (magyar) 21:18, 21:15-re verte a Vieger—Nahass francia együttest. Női páros: Mednyánszky—Sipos (magyar) 21:7, 21:15, 21:13-ra verte a Schneider—Vostresil (cseh) párt és ezzel bejutott az elődöntőbe.

Délutáni eredmények: Férfi egyes II-ik forduló: Wiemer (angol)—Mehlovics (magyar) 21:17, 21:13, 21:11. Szegedi (magyar)—Kollár (cseh) 19:21, 17:21, 21:7, 21:18, 21:13. Harmadik forduló: Sloboda (cseh)—Maximovits (jugoszláv) 21:16, 21:11, 21:12. Kohn (osztrák)—Kovács (magyar) 21:11, 21:15, 21:19. Jilek (cseh)—Thum (osztrák) 21:13, 21:19, 21:19. Mikkehsburg (német)—Grodanicki (cseh) 21:15, 22:20, 14:21, 21:11. Barna (magyar)—Haidon (angol) 21:10, 21:13, 21:14.

Női egyes II-ik forduló Denker (német)—Ráb (magyar) w. o. Női egyes III. forduló: Gaál (magyar)—Müller (osztrák) 19:21, 21:18, 21:9, 22:24, 21:11. Mednyánszky—Doblnszki 21:17, 21:10, 21:15.

Férfi páros: II. forduló: Bellák—Glancz (magyar)—Fachler—Fehér (cseh-osztrák) 21:15, 23:11, 11:21, 21:17.

Férfi páros III. forduló: Kelen—Dávid (magyar)—Fransmann—Kohn (osztrák) 12:21, 21:14, 17:21, 21:13, 21:17.

Női páros II. forduló: Gaál—Ecker (magyar-német)—Müller—Hausch (osztrák) 21:12, 21:17, 21:17.

O A „Meteor“ közgyűlése. Az aradi „Meteor“ kerékpár- és motorklub jövő vasárnap, február 7-én tartja rendes évi tisztújító közgyűlését, az Iparos Otthonban.

O Vasárnap sorsolnak Aradon. A disztrikt hivatalos helyiségeiben (Gloria-pálya), vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel ejti meg az aradi kerület tavaszi bajnoki szezon-sorsolását. Minden kategóriában vasárnap lesznek a sorsolások és az egyesületek képviselőinek jelenléte, tájékoztató szempontjából is fontos. A bajnoki szezon az első osztályú csapatok részére február 21-én veszi kezdetét, a II-od és III-od osztály és az ifjúsági, valamint a szövetségi díjmérkőzések március hónapban indulnak meg.

Aradi versenyzők részvételével korcsolya- és jégchokki-mérkőzések lesznek szombaton és vasárnap Temesváron

Temesvárról jelentik: A Temesvári Atlétikai Club és az Autóklub rendezésében kerül lebonyolításra szombaton és vasárnap Arad—Temesvár városok közötti bajnoki korcsolyázó- és jégchokki-verseny, amely igen nagyszabásúnak ígérkezik. Arad legjobb korcsolyázói és jégchokkizói teljes számban részt vesznek a temesvári mérkőzéseken, amelyek eredményeiről részletesen fogunk beszámolni.

A verseny mindkét nap délután 4 órakor veszi kezdetét és hír szerint, szenzációszámra fog menni a jégchokki-mérkőzés, amit már évek óta nem rendeztek Temesváron.

Nyolcezer lej havi összegben állapították meg a Corso-mozi városi hirdetési átalányát

A mozi igazgatósága havi kétezer lejt ajánlott fel — Az interimár bizottság tízezer lejben akarta megállapítani a pauszálé összegét

Az aradi új Corso-mozi igazgatósága azzal a kéréssel fordult Aradváros vezetőségéhez, hogy a mozi hirdetései, plakátjaira, transzparensére és reklám-vitrinjeire vonatkozó városi taksákat havonta egy pauszál-összegben fizethesse be a városi pénztárba. Amidőn ennek a havi pauszál-összegnek megszabását kérték, a maguk részéről a rendkívüli havi hirdetések városi díjainak fedezésére 2000 lejes pauszál-összeget ajánlottak fel.

A városi interimár-bizottság mai ülésén Berzován János pénzügyi tanácsos referálta a ké-

A csehszlovákiai sportolók saját hajójukon mennek ki a tel-avivi zsidó olimpiászra

Március 28-án rendezik meg Tel-avivban az ugynevezett Makkábiát, ami egy zsidó olimpiásznak felel meg. Erre a nagyjelentőségű versenyre 23 állam küldi el legjobb zsidó sportolót. A 23 állam között van Csehszlovákia is, amely mint ismeretes bővelkedik kitűnő zsidó versenyzőkben. A csehszlovák delegáció saját hajón indul el Susákból zsidó zászló alatt, amely 4 teniszszéből, 5 tornászából, 2 tornásznőből és 40 szabad tornászból fog állni. A tel-avivi olimpiászra uszokat is küldenek a csehek. Azonkívül 200 csehszlovákiai érdeklődő is részt vesz az olimpián.

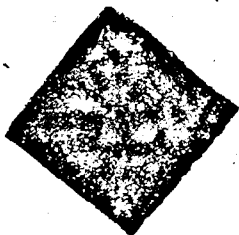
O Hivatalos lapja lesz a központnak. A bucaresti-i sportszövetségi központ legújabb rendeletében közli, hogy február havában megindítja a Sport Közlöny című hivatalos lapját, melyet minden affiliált sportegyletnek meg kell rendelni. A kerületi szövetségeket kötelezi, hogy üléseik jegyzőkönyvének másolatát 24 óra alatt juttassák el a központhoz lekötés végett. A hivatalos lap ára még nincs megállapítva. Ez is újabb teher lesz az adókkal és más kiadásokkal agyon sújtott egyesületeknek.

O Az angol labdarugó válogatott nem megy a kontinensre. Londonból jelentik: Az angol labdarugószövetség legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az idén nem küld válogatottat a kontinensre. Így tehát a Bécsben, Budapesten és Prágában tervezett vendégszereplés elmarad. Sportkörökben a hír nagy csalódást okozott. Uglátszik az angolok nem tulajdonítanak fontosságot annak, hogy érintkezést tartsanak fenn a kontinens futballnemzeteivel, amelyek pedig lassan fölébe kerültek az angol futballművészetnek. Az angol csapatok kontinens vendégszereplése legalább is arra enged következtetni, hogy a szigetország hegemoniája a labdarugásban már nem olyan erős, sőt: talán már nincs meg.

Az Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig elfogadunk.

dést a bizottság tagjai számára. Megállapította, hogy a Corso-mozi igazgatósága a város több részén az egyes üzlettulajdonosoktól máris kirakatokat bérelt ki, hogy ott saját filmjeit reklamírozhassa. Mindez a város pénzügyi osztályának előzetes hozzájárulása nélkül történt. Ettől függetlenül azonban kijelentette, hogy az egykori Apolló és Uránia-mozik havi 4000 lejes pauszálakat fizettek a város számára a plakátok taksája címén, sőt ma az a helyzet, hogy maga a Central-mozi, ami a város tulajdona, egyedül havi 3000 lejt fizet e címen a pénzügyigazgatósághoz. Ezen az alapon tehát, az az összeg, amit a város átalány címen havonta kérhet a Corso-mozi igazgatóságától, nem lehet kevesebb havi 6—7000 lejnél.

Az interimár-bizottság tagjai ezután tüzetes vita alá vették az aradi új moziigazgatóság kérését. A vita során olyan vélemények hangzottak el, hogy legalább 10.000 lejt kell fizetnie a moziállalatnak, amely a város legkitűnőbb helyén van s így kitűnő üzletnek ígérkezik. Ebben az összegben természetesen minden olyan hirdetési taksa benne foglaltatik, amit csak alkalmazni jónak lát a moziigazgatóság Arad területén. A vita során olyan vélemények is megnyilvánultak, amelyek havi 6000 lejjel eléggé méltányosnak találták a Corso-mozi havi hirdetés-pauszájának megszabását. Végül is az interimár-bizottság az arany közeputat választotta és úgy döntött, hogy havi 8000 lejben szabja meg a Corso-mozi hirdetési taksa-átalányát és ennek az összegnek rendes havi befizetése után joga lesz a moziigazgatóságnak a reklám bármelyik szokásos eszközét használnia Arad belterületén. Az interimár-bizottság határozatát a napokban közlik a Corso-val.

FILM KÖZLÖNY

Walzerparadies

(An der schönen, blauen Donau...)

Filmoperett-bemutató a Select-mozgóban.

Bécs, a muzsikáló, daloló, mulató város, az andalító keringők városa mindig a legálásabb operett-téma volt. Friedrich Zelnik a német filmgyárak egyik legkiválóbb rendezője igazán csak akkor van clemében, ha tipikus bécsi figurákat mozgathat néhány felvonáson keresztül és a bűbajos, édes bécsi walzert szcenírozhatja filmoperetté. Emlékeztet a sikert aratott annak idején az első Friedrich Zelnik — Lia Mara keringős-film a „Kék Duna” és azóta egyre-másra keletkeztek a divatos bécsi millió ben lejátszódó operettek.

Friedrich Zelnik most megalkotta második „Kék Duná”-ját a legragyogóbb, legripiatóságosabb és legszórakoztatóbb filmoperett, a „Walzerparadies” keretében. Gördülékeny, hangulatos és mesterien beállított jelenetekben bővelkedő szűzse, iübenászó, könnyű, szórakoztató zene, Strauss-, Schubert-walzeres teszik a filmet élvezetessé. A főszereplők nevei egyenként biztosítanak arról, hogy százszázalékos művészetet kapunk. A primadonna Charlotte Susa a karsu, impozáns szőke filmstar. Partnere José Wé d o r n új név a hangosfilm-művészetben, de férfias, esengő, gyönyörű tenorja hamarosan a legnépszerűbb bonvivánok közé fogja emelni. A többiek: Gred Theimer, Betty Bird, Paul Hörbiger, Verhees Ernő és Szőke Szakáll mind elismert, közkedvelt művészek. A „Walzerparadies” hatalmas közönség- és kasszasikerre számíthat.

FÓRUM

A Mossóczy-telepi autobusjárat és a közönség

Nem egyszer tapasztalhattuk, hogy az Aradi Közlöny minden olyan ügyet, amely a közönség érdekeit szolgálja, szívesen, sőt készséggel karol fel; felhívjuk hát figyelmüket ezúttal a Mossóczy-telepi autobusjáratok hiányos és tarthatatlan kezelési módjára. A város vezetősége mostohán bánik velünk, vámkörnyéki lakosokkal. Még a hónap elején utasítást kaptak az autobusvezetők, hogy a nagy hó miatt, csak a Mossóczy-telepi mozdígy közlekedjenek, ami akkor természetesen is volt, mivel a várm fel teljesen eltorlaszolta a hófúvás az utakat; és lehetetlenség lett volna autótval arra közlekedni. Azonban a hó már régen elolvadt és a közlekedés csak nem állott ismét helyre.

Mi megértjük, hogy a város takarékoskodni akar, azonban ennek csak akkor van helye, ha nem ütközik a közönség érdekeibe. Jelen esetben azonban valóságos sanyargatás ez a vámkörnyéki polgárok számára. A hó elolvadása után, ugyanis új ok merült fel, amiért nem közlekedhet az autobus a Mossóczy-telepi mozdígy tovább. Ez az ok az utak használhatatlansága. Azonban mi éppen úgy megfizetjük az utadót, mint bármelyik más, járhatóbb környéken lakó aradi polgár, tehát gondoskodnia kell a város vezetőségének arról, hogy az utat, ha használhatatlan, kijavítsák abból a pénzből, ami utadó címen befolyik Aradváros kasszájába.

Nem elég, hogy esőben, hóban, sárban dideregve kell gyalogolnunk a mozdígy, hanem ha véletlen szerencse folytán ott találjuk is az autobuszt, a hid javítása miatt, hatalmas kerület kell torniunk, majd a sorompónál várakozhatunk félóráhosszat, mi sem természetesebb, hogy elkészünk a munkából, üzletekből, irodákból, valamint a gyermekeink az iskolákból. Ezért nagyon kérjük a város vezetőségét, hogy állítsa vissza az autobusjáratot a várm, hogy mi is hozzájárulhassunk Aradváros kereskedelmének, iparának és kulturájának fejlődéséhez.

Több vámkörnyéki lakos.

A csiki magánjavak ügyében

külön jogászbizottságot küld ki a Népszövetség

A kérdést nem utalják a hágai nemzetközi bíróság elé — Japán delegátusa volt az ügy előadója

Genf-ből jelentik: A Népszövetség mai ülésén a tárgysorozat utolsó pontjaként a csiki magánjavak kérdése szerepelt. A kérdés előadója Sato japán delegátus volt, aki kifejtette a petíció tárgyában a román kormánynak erre adott válaszát. Jelentésében kiterjeszkedett arra, hogy a petíció alap-problémája az a kifogás, hogy a kérdéses javak ügyei a román bíróságok hatáskörébe tartozzanak. Ő azt javasolná, hogy a kérdést a hágai nemzetközi bíróság elé utalják, mivel azonban gyakorlati okokat tart szem előtt, azt indítványozza, hogy a Népszövetség a kérdés teljes megoldásának

érdekében, egy jogászbizottságot küldjön ki. Ennek a bizottságnak összeállítását az elnökre bizza.

Az előadónak meghallgatása után, Antonio de Románia képviselője emelkedett szólásra. Kifejtette Románia álláspontját, majd pedig elfogadta Sato indítványát. Colban norvég megbízott kijelentette, hogy helyesebb volna, ha a kérdést véleményadás végett, a hágai nemzetközi bíróság elé utalják. Lord Cecil szintén ezen a véleményen volt, azonban ennek ellenére, mindketten megszavazták az előadó indítványát és az ügy így jogerőre emelkedett.

Romániában is be kell vezetni a halálbüntetést

Erdekes mozgalom indult meg Kolozsváron — A büntettek elszaporodása a törvényektől való félelem hiányának tudható be

Kolozsvárról jelentik: Rendkívül érdekes mozgalom indult meg a nemzeti-parasztpárt ifjúsági szekciójának, a Chemarean körében a mindinkább elszaporodott gyilkosságok és rablótámadások miatt. A mozgalom célja a halálbüntetés bevezetése Romániába. A halálbün-

tes bevezetését a Chemarean a hivatalos lapja ajánlja és megállapítja, hogy a sorozatos büntettek csakis a törvényektől való félelem hiányának következtében szaporodnak el. Hír szerint a Chemarea csoport vezetősége parlamenti akciót indít a halálbüntetés bevezetésének érdekében.

Orosz herceg a Cseka szolgálatában

A konstancai emberrablás érdekes fejleményei — A párisi rendőrség szenzációs leleplezése — Az áruló fénykép

A konstancai eset főszereplője leírja a cári család legyilkolását

A constantai szovjetaffér, a GPU volt megbízottjának, Arutonovnak tervezett elrablása, Európa összes nagy városainak rendőrségét megmozgatta. Különösen Belgium és Franciaország titkos rendőrsége nyomon nagy energiával a Moszkvából kiinduló titkos szálak felfedezése iránt. A párisi rendőrség, amely a brüsszellel karöltve dolgozik együtt, arra a szenzációs felfedezésre jutott, hogy a szovjetösszeesküvők között egy georgiai herceg is szerepel, akinek a nevét azonban a további nyomozás érdekében titokban tartják.

A herceg 1920 óta lakik Párisban, ahol főleg az orosz cári udvar emigránsai társaságában forgott. A herceget Konstantinápolyban élő rokonai támogatták anyagilag, azonban ez a támogatás nem volt nagyon bőkezű. Egy fél esztendő óta az emigráns körökben feltűnt, hogy a herceg milyen nagy lábon él. Pazarul berendezett lakosztályt bérelt, vadonatúj autót vásárolt, a játéklóklók éjjeli habitúje lett.

Az orosz emigránsok gyanúja alapján a párisi rendőrség is kutatni kezdett és szigorú megfigyelés alá vette a herceget. Néhány nap alatt megdönthetetlen bizonyítékok kerültek a francia detektívek kezébe, amelyek igazolták azt a gyanút, hogy a herceg a szovjet kémszervezet szolgálatában áll. A további nyomozások során napvilágra került az is, hogy a herceg a GPU párisi titkos ügynökeivel érintkezik. Hogy ehhez kellő bizonyítékot szerezzenek a detektívek, a herceget egy ilyen találkozás alkalmával titokban lefénykézték. A fénykép három Franciaországban jól ismert szovjetügynök társaságában ábrázolja a herceget. A nagy összegek, amelyeket a herceg nőkre és egyéb kedvteléseire pazarolt, a szovjet Cseka titkos trezorjából kerültek ki. Megbizatása abból állott, hogy a Párisban élő orosz cári emigránsok terveiről tájékoztassa Moszkvát. Ezzel kapcsolatban ismeretes az is, hogy Lecoq, a szovjet francia ügynök, aki a constantai összeesküvésben szintén résztvevett, eredetileg a cári emigránsok párisi megbízottja volt, akiknek gyakran végzett üzleti tranzakciókat. Lecoqot és a herceget a GPU vásárolta meg.

Arutonov közben Brüsszelben írja memoárjait. Egy belga újságírónak elmondja, hogy néhány évvel ezelőtt maga is lelkes kommunista volt, de amikor röviddel ezelőtt a GPU vérszom-

las terror-tetteit közvetlen közlőrl ismerte meg, megundorodott a kommunizmustól.

A cári család meggyilkolása idején Arutonov Jekaterinburgban tartózkodott és előadása szerint a cári család meggyilkolását félelmében rendelte el a szovjet, mert attól tartott, hogy ha Koltschak tábornok elfoglalja Jekaterinburgot, megmenti a cári családját.

„Igy érett meg a szovjetóhérok gyalázatos terve, amely a Romanovok legyilkolása mellett döntött” — írja Arutonov memoárjaiban. A fogdában történt a kivégzés és a holttesteket nem égették el, mint ahogy azt a lapok írták, hanem a közeli bányák megmunkálatlan mély tárnájába vetették. Arutonov könyvében megcáfolja azt a híresztelést is, mely szerint Anasztázia hercegnő Amerikában élne. Anasztáziát is a cári családdal együtt lőtték agyon Jekaterinburgban.

A Juhos-perben megkezdte vizsgálóbíró az új kihallgatásokat

Eljárást indítanak azok ellen, akik közben amnesztiában részesültek

Kolozsvárról jelentik: A Juhos-per kolozsvári főtárgyalásának egyre szélesedő processzusát az eseményekkel párhuzamosan ismertette eddigelé az Aradi Közlöny. Amint értesülünk, csütörtökön délelőtt Coltescu ügyész elrendelte a bizonyítási eljárás kiegészítésére vonatkozó tanukihallgatásokat. Temesvári ügyvédek és bankigazgatókat hallgatott ki a Juhos-per nagyképességű vizsgálóbírója, Vio-reanu, akik között olyanok is akadtak, akiket meg se idézhettek még, de figyelemmel kísérve a lapok kimerítő híradásait és az eddig elhangzott tanuvallomások menetét, hívás nélkül is megjelentek, hogy kihallgassák őket.

Értesüléseink szerint Coltescu ügyész azok ellen a vádlottak ellen is új vádat kíván emelni, akik különben a közbeeső idő folyamán királyi amnesztiában részesültek. Az érdekes per iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánozik meg és az ország jogászvilága nagy kíváncsisággal tekint Coltescu ügyész munkájának új eredményei elé.

RÁDIÓ KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

Az antennahosszúság és magasság

Gyakran lehet hallani azt a véleményt, hogy az antenna csekély magassága nagyobb hosszúságával pótolható. Pedig ez általában nem áll. Az antenna hossza bizonyos mértékben növelheti a készülék teljesítményét, de közel sem adja azt az eredményt, amit az antenna magasságának növelésével érhetünk el. Már most, mit értünk antennamagasság alatt? Természetesen külső antenna esetében. Ha tetőn van, kifestve teljes egészében, a magasság tulajdonképpen csak annyi, mint a tető és az antenna vízszintes része közt van. Ha szabad téren (például két ház, vagy fa közt) helyezkedik el, s ha alatta fák nincsenek, ez a hatékony magasság lényegesen növekszik. Ha pedig részben tető, részben szabadterei antennáról van szó, azaz az egyik vége a tetőn, a másik meg valami fán, vagy oszlopon van megerősítve, a hatásos magasságot az antennadrótnak a tetőtől, illetve a földtől való távolságából kapjuk arányosan.

Új állomások meghatározása. Az állomások helyét csak hosszas megfigyelés után, a bemozdásokból és szünetelekből lehet megállapítani. Vannak ugyan ma már olyan modern készülékek, melyeknek skálája közvetlenül hullámhosszra van hitelesítve, ilyen esetben egy jó állomástáblázat segítségével, rögtön megállapíthatjuk az állomás nevét. Azonban a legtöbb készüléknél a kondenzátor skálája csak fokokra van beosztva és így a táblázattal egyedül nem igen boldogulhatunk. De ha már négy, vagy öt állomás helyét ismerjük, a következő módszerrel igen könnyen meghatározhatjuk: veszünk egy iv. milliméterpapirost. A papíron két egymásra merőleges vonalat húzunk, az egyik vízszintes vonalra felrajzoljuk a kondenzátorskála fogait, a másikra pedig a hullámhosszakat. Most ezen rendszer segítségével a már ismert állomások helyét bejelöljük. Az egyes pontokat egymással összekötve, egy egyenes, vagy görbe vonalat kapunk, ez a vonal lesz segítségünkre az ismeretlen állomások megállapításánál. Tegyük fel például, hogy a skála 60. fokánál hallunk egy állomást, amelyet szeretnénk meghatározni. Ekkor a vízszintes vonalra a 60. foknál megfelelően, merőlegest húzunk, egész addig, míg a görbét metszi, ebből a metszési pontból pedig ismét merőlegest rajzolunk a függőleges, vagyis a hullámhosszak tengelyére. Az utóbbit kapott metszési ponton leolvashatjuk, hogy ez az ismeretlen állomás például 360 méteren ad. Az állomástáblázatból kell most már megvizsgálni, melyik állomás dolgozik ezen a hullámhosszon.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZOMBAT, JANUÁR 30.

Bucuresti. 9. A Gajdovics balalaikazenekar és ének-kar orosz dalokat ad elő. 9.30. Vidám negyedóra. 9.45. Rádiózenekar. 10.45. Hírek. — Budapest. 10.15. A rádió házikvintettjének hangversenye. 1.05. Gramofonhangverseny. 5. Gyermekjátékszóra. 6. A Turáni Társaság előadásoratórában Pekár Gyula felolvasása. 6.30. Szalonzenekari hangverseny. 8.45. Joachim-enlékhangverseny. 10. A rádió külügyi negyedőrája. Majd: zalaegerszegi Horváth Rezső és cigányzenekara. Közben 12. Olasznyelvű előadás. — Bécs. 2.45. Gligi-lemezek. 4.25. Előadás gramofonnal. 5. Híres előadóművészek, gramofonon. 6. Régi operettek. 8.30. Weingarten Pál Beethoven: Esz-dúr szonátáját játssza. 9. Szimfonia Ausztriából, hangkép. 11.20. Holzer-zenekar. Utána: Máthé-jazz. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 1. Harangszó. 1.05. Rádiózenekar. 5. Gramofon. 6. Francia zene. 9. Operaelőadás Zágrábról. Utána: Seta Európán át. Berlin. 5.30. Szórakoztató zene. 8.10. Cselló- és zongoraverseny. 9. Bécs, majd félegyig újságiról. Brinn. 5.10. Délutáni zene. 6.55. Szimfionikus hangverseny. 8. Prága. 11.25. Éjfélig Ostrava. — Darenty. (Brit nemzeti műsor). 11.40. Offenbach: Hoffmann meséi. 12.25. Egy óráig tánczene. — Heilsberg. 5.15. Szórakoztató fuvószena. 7.45. Haydn zongoraszonátái. 9. Éjfélig Bécs. — Milano. 5.50. Jazz. 8. Könnyű zene. 8.20. Szórakoztató zene. 8.30. Gramofon. 10. Tarka est. 12. Tánc

A nagyságos asszony megszökött

Zseniális sibertrükk, vagy családi botrány — Egy izgalmas telefonbeszélgetés Aradról — Valósággá vált balsejtelmek — Modern és romantikus családi dráma, amely mindenképpen jól végződik

Egy erdélyi város rendőrségét nehéz probléma elé állította egy helybeli ismert pénzügy-nök misztikus esete, amelyet kétféle variánsban tárgyalnak a városban: az „okosok” mint egy zseniális siber-trükköt, a törvénytudók pedig mint sajnálatos családi skandalumot.

Az „okosok” — mert minden városnak megvannak a maga kávéházi hőcsemjei — így adják elő az esetet

Freud ur, aki vagyonos polgár, foglalkozására nézve kávéházi ügynök. Nem kávéházak eladásával foglalkozik. Korántsem. Ez üzlet-ágban ebben a városban sokkal kisebb a forgalom és a kereseti esély, semhogy azt egy olyan stílusú üzletember, mint Freud mester, ambicionálhatná.

Egy megdöbbentő telefonüzenet

Freud urat azért nevezzük kávéházi ügynöknek, mert ő naphosszat a kávéházakban ül és várja, amíg valami üzlet kínálkozik.

S az idők járása szerint valami mindig akad.

Üzletfelei készen hozzák neki — valósággal tálcán hozzák az üzleteket, mint a Frici pincér a pikoló feketét.

Freud ur — ahogy ezt a lokális börze kullisszéi tudják és nyíltan beszélnek — ez idő szerint valuta-specialista.

Órétől a svájci frankon át a millreisig és a dollártól kezdve, a márkán át a zloty-ig, sőt a cservonecig, mindenfajta valuta kapható nála.

Az árubeszerzési utakat Bécs és az említett város között Freud ur hitvese, egy nagyon ügyes asszony szokta lebonyolítani.

A napokban őt ül Freud ur a Korona-kávéházban megszokott helyén, az „ablak háromban”, amikor megszólal a telefon:

— Arad hívja Freud urat! — harsogja végig a kávéházon a szolgálataikész főpincér.

Freud ur felugrik. Freud ur elsápad. Freud ur nem szereti, ha egy a határhoz közelfekvő városból keresik, s éppen akkor, amikor neje önagysága, utban van Bécs felé „apróbb bevásárlások” végett.

Rohanva ment a telefonfülké felé. Korántsem úgy, mint egy harcrakész gladiátor. Sokkal inkább úgy, mint akit kergetnek.

A balsejtelmek kergették a kitűnő valuta-spekulánst.

És balsejtelmek nem csaltak.

Egyik Aradon időző üzletbarátja hióbbírt közölte Freud urral:

zene. — Róma. 6.45. Szórakoztató zene. 9. Gramofon. 10. Opera. a Teatro Realeből vagy a nápolyi San Carloból. — Varsó. 4.50. Gramofon. 6.35. Bariton- és szopránverseny. 7.20. Gyermekkar. 8.35. Gramofon. 9.15. Könnyű zene. 11.10. Chopin-művek zongorán. 11.50—1. Táncczene.

VASÁRNAP, JANUÁR 31.

Bucuresti. 11.45. Egyházi ének. 12. Rádiózenekar. 1. Gramofon. 5. Marcu-zenekar. Könnyű- és román zene. 6.10. Marcu-zenekar. 7.40. Gramofon. 8. Flotow: Alessandro Stradella 3 felvonásos opera. — Budapest. 11. Róm. kath. istentisztelet. 12.15. Unitárius istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 3. Gramofonhangverseny. 3.45. „Időszervi gazdasági tanácsadó”. 4.30. Rádió Szabad Egyetem.

Bucurestibe utazó o vasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben. Calea Victoriei és Boulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokból.

„Grand Hotel”-l szemben, a főposta sarkán.

— Nem kicsik a bajok, kedves Freud barátom. A feleségedet a határrendőrség feltartóztatta.

— És?

— És 31 ezer pengőt és 12500 dollárt találtak nála.

— Isten a világ felett! — tört ki önkéntelenül az elkeseredés Freud urból és elfulladt a szava.

De csak egy percre, mert nyomban a talpára ugrott lélekienlété:

— Jó hogy megmondtad — szólta bele a telefonba. — Rohanok a rendőrségre.

És letette a kagylót.

Hogy az illető mit gondolt erre a titokzatos rohanásra azt nem lehet tudni.

Csakugyan a rendőrségre rohant és dult arccal támolygott be az ügyeletes rendőrtiszt-hez, eldadozta az ő tragédiáját:

— Tessék elképzelni, megszökött a feleségem.

— Üljön le, Freud ur és szedje össze magát. Ugy! Most tessék előadni a részleteket. Miért szökött meg a felesége?

— Miért? Szép egy kis kérdés. Megszökött-e valami gazember. Tessék telefonozni Kurticsra, hogy tartóztassák fel és azonnal hozzák haza. Harmincegyezer pengőt lopott el tőlem és 12500 dollárt.

Az asszonyt a rendőrség táviratára viszsza szállították.

Békítési kísérletek a rendőrségen.

Családi dráma,

vagy zseniális üzleti trükk?

— Nem! Én egy ilyen asszonnyal nem élek. Elváltunk, tud meg.

Összetépték a valutacsempészésről felvett jegyzőkönyvet.

Hiszen csak egy megtévedt asszony szökéséről van szó.

Semmi másról.

A város társaságának egy kis csoportja egész részvételével a „meghurcolt férj” tete fordul.

A tájékozottak táborában azonban akár fogadni is kész arra, hogy a „sajnálatos családi ügyből” sohasem lesz válóper.

Hogy melyik pártnak lesz igaza, azt bajos megállapítani.

A történet mindkét variánsa érdekes.

A családi dráma modernül romantikus.

Ha a bajbajutott ember kétségbeesésének trükkje, hát annak egyenest — zseniális.

5.15. Zenedélután Hubay Jenő dr. budai palotájában. 6.20. Jeszenszky Sándor előadása: „Arany János és Budapest”. 6.45. A Magyarországi Munkásdalgyletek hangversenye. 7.30. „Az élet figurái”. Bibó Lajos előadása. 8. Guttenberg György jazz- és szalonzenekarának hangversenye. 8.50. Közvetítés a Nemzeti Színház Kamaraszínházából. „Gyöngykalász”. Három magyar női életkép. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 1.05. A szimfionikus zenekar szórakoztató zenéje. 2.30. Az osztrák munkásökövetség bécsi körletének hangversenye. 6.45. Fuvóds kamarazene. 8.15. Marx József dalestie. 8.45. Németországi hangversenyművészeinek szövetsége tart ünnepi előadást. 11.30. A Concordia estiennek helyszíni közvetítése. — Belgrád. 12. Szimfionikus hangverseny. 9. Ének-négyes. 10.10. Mokranjac cselló- és Butakov zongoraművész hangversenye. 11.15. Rádiózenekar. Utána Cigányzene. — Berlin. 6.15. Komor Géza zenekara. 8.20. Gramofon. — Frankfurt. 11.45. Bartók Béla: A népdalkutatás Magyarországon. E. példakkal. 8.45. Bartók Béla hangversenye. 10.15. Wagner: Siegfried, opera. Utána: Táncczene. — Heilsberg. 5.15. A kömigsbergi Operaház zenekara. 7.15. Öt évszázad táncai és táncdalai korszerű hangszereken. Utána: Táncczene Berlinből. — Katowice. 5.20. Gramofon. 9.15. Népszerű zene. 11. Arnau zongoraversenye. 12. Könnyű és tánczene. Langenberg. 9 Fall Leó: Dollárkirálynő. operett. 11.10. Éjfélig tánczene Berlinből. — Milano. 5. Szimfionikus hangverseny. 6.40. Jazz. 9. Opera.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az autók légióját állította le Aradon a látszatadó

A látszatadó hírére

tömegesen adták vissza

a rendszámokat — Autók százai pihennek a garázsokban — Nagyvállalatok, orvosok, ügyvédek, kereskedők állították le autójukat — Nemrég még ezerháromszáz autó volt bejelentve az aradi rendőrség forgalmi osztályán — Érdekes nevek

A látszatadónak és a látszatadóról szóló híreknek nemcsak látszateredményei vannak. Annakidején, amikor az új adótörvény tervezete napvilágra került, terjedtek el azok a hírek, hogy a globális adó kivetésénél a látszatot, az adózó életmódját is figyelembe veszik. Vagyis ezentúl az adózó életmódja is a globális adó kivetésének egyik alapjául szolgál. Így már néhány hónappal ezelőtt nagy riadalmat keltett az adózók körében az a hír, hogy azon adózóknál, akiknek autójuk is van, a globális adó alapját automatikusan hatvanezer lejrel szaporították. Ennek természetesen következménye lett, hogy még azok közül is sokan, akiknek az autó mesterségük gyakorlásához szolgál, leállították autójukat, visszaadták forgalmi számukat.

A rendőrség egyik hivatalában — a közlekedési ügyosztályon — az utóbbi napokban szokatlanul nagy volt a forgalom: tömegesen jelentkeztek azok, akik leállították autójukat, attól tartva, hogy az új adótörvény következtében nemlétező jövedelem után kell majd adót fizetniük. Egyénenként jelentek meg nagyvállalatok tulajdonosai, ismert ügyvédek és orvosok, valamint kereskedők és visszaadták autójuk rendszámát, mivel tudvalevőleg a leállított autók után nem kell adót fizetni.

Az autógengedélyek tömeges visszaadásáról beszélgetést folytattunk az aradi rendőrség közlekedési osztályának vezetőjével. Mladin Jenővel, aki érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— Nem is olyan régen, még alig egy évvel ezelőtt jóval ezerháromszázon felül volt az autók rendszáma Aradon és a megyében.

Most pedig, ha a visszaadott rendszámokat figyelembe vesszük, alig van kétszáznál több autó forgalomban a városban. Feltűnést keltő, hogy az autótulajdonosok milyen nagy számban állítják le járműveiket. Így például már régebben négyszáz, míg most egy év leforgása alatt 485 autó lett leállítva és csak ez év januárjában hetvennyolc rendszám visszaadása történt.

Nem érdekeltek megtekinteni azoknak a névsorát, akik leállították autójukat és kiragadni néhány érdekesebb nevet ezeknek sorából. Így például nemrégiben adta vissza autójának rendszámát Plesz Gyula nagykereskedő, dr. Catineanu Ervin orvos, az „Azur” vegyészeti gyár, Vincenz Marcell mérnök, Bogdan Gyula, dr. Krausz Béla, Jakab Jenő fatereszkedő, Madár József kereskedő, Kompass József ujjadai nagykereskedő, dr. Öbris Octavian katonai orvos, dr. Bodor Demeter orvos Glogovác, Heits-Fidam-művek, Groza János dr., Zinvelin Emil dr. Pécska, Vass Barnabás mérnök, dr. Krausz József, Arizon Miklós szabó, Vajda István Engelsbrunn, dr. Margócsy Géza Kiszénő, Löwinger Árpád nagykereskedő, Oppenheimer Rudolf sörnagykereskedő, dr. Vicas Gyula orvos, Florescu Aurel mérnök, Biszák József harangöntő Győrök, Sandrand Pincu vattanagykereskedő, dr. Dragan Sándor orvos, Krón és Vandracssek-cég, Bozsik Ernő építész, dr. Valean Vasile Radna, Schwartz Simon és Társa, Decamp Jean tanár, dr. Boca Gyula, Schenk Rudolf, dr. Székely László Kiszénő, Radó Gyula nagykereskedő, dr. Iancu Adám Curtici, báró Bedeus Károly, Prolich István autókereskedő, dr. Raicu Aurel, dr. Weil Károly, „Vulcan” téglagyár, dr. Novac Aurel, Taran Victor Seprös, Andrányi Kálmán utódai beteggyógyár, Mairovics Valér, Avramescu Vasile, dr. Miclosi Emil, dr. Petz János orvos, dr. Petz Gyula ügyvéd.

Érdekes megemlíteni, hogy teherautóknak

rendszámát visszaadta Weisz és Haász szállító-cég, amely pedig rendszeres szállítást bonyolított le Arad és Temesvár és Nagyvárad között. Leállította összes autóját a nagylaki Mecanica fuvarozási vállalat is. Ezeknek elhatározásához bizonyára nem kis mértékben járult hozzá az arad-temesvári és az arad-nagylaki út használhatatlansága. Érdekes az is, hogy legutóbb állította le autóját a Böhler-acél aradi képviselője is.

A látszatadónak Aradon tehát nemcsak látszateredményei vannak. Az eredményt, ami nem látszat, hanem valóság — a leállított autók légiója képezi. A magánautóknak tehát beakonyult. Most már újra remélhetnek a bérkocsisok és remélhet a város autósztálya. Gondoskodott róluk a pénzügyminisztérium...

Hétfőn folytatják a nyugdíj-kifizetéseket

Közel négy millió lejt fizetett ki az adópénztár.

Az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára most készítette el a jelentést arra vonatkozólag, hogy a tisztviselőfizetésekre mennyi összeget folyósítottak. A kimutatás szerint a pénzügy és igazságügy aradi tisztviselői egymillió kétszáz ezer lejt, míg a nyugdíjasok két és félmillió lejt kaptak illetményeik fejében. Ezzel kapcsolatban ma rendelet érkezett a pénzügyigazgatósághoz, mely szerint a nyugdíjkifizetések délután is eszközölhetők. A nyugdíjigazgatóság értesítése szerint azonban délután folyamán fizetések nincsenek, ellenben a nyugdíj fizetéseket hétfőn is tovább folytatják, amíg mindegyik nyugdíjas nem jutott illetményeihez.

— Február 15-ikéig ki kell fizetni a forgalmiadó hátralékokat. A Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Az aradi pénzügyigazgatóságtól kapott értesítés szerint, a pénzügyminiszternek 1931. december 16-iki 394.501. számú rendelete értelmében, azok a kisiparosok, akik a forgalmiadót átalányösszegben fizetik, havi részletekben tartoznak azt befizetni és pedig az esedékes részleteket legkésőbb a rákövetkező hónap 15-ikéig, mert különben bírságot vetnek ki rájuk. Azok a kisiparosok, akik az 1927—1931. évekről még hátralékban vannak a forgalmiadó kifizetésével, legkésőbb február 15-ikéig kötelesek a hátralékokat kifizetni, mert ellenkező esetben a pénzügyigazgatóság kénytelen lesz már az előírt bírságot kőroni.

— Újabb 1000 lejesek jönnek forgalomba, Bucurestiből jelentik: A jegybank újabb 1000 lejese bankjegyek kibocsátását tervezi a régiak kicserélése végett. Modelljét már el is készítette, amiből egy a király, mint Anghelescu bankkormányzó hozzájárult. Az új bankjegyek színe zöld lesz és hasonlítanak a dollárbankjegyekhez.

— Bevitteli engedélyhez kötött árak Lengyelországban. Bucurestiből jelentik: A lengyel kereskedelmi miniszter pótjegyzékben részletesen megjelölte a romániai kivitelű cikkeket, amelyekre importtiltó rendelete vonatkozik. 1. Gabonafélék közül: buza, rozs, árpa, tengeri zab, haris. 2. Hüvelyesek közül: paszuly, borsó, lencse. 3. Friss vagy konzervált vetemények: burgonya, hagyma, káposzta, dinnye, cékla, fokhagyma. 4. Friss gyümölcsök: szőlő, alma, cseresznye, meggy. Amellett mindennemű liszt, burgonyaliszt, rizs, stb.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

Az ERDELYI ÉLET minden száma szerezési tartalommal jelenik meg.

NYILTTÉR.

E sorok alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Nyilatkozat

Kálmán Adolfnak nem akartam elégtételt adni és nem neveztem meg megbízottaimat, mert — eltekintve attól, hogy a Don Rodrigók becsületreparálása nem elveim szerint való — jól emlékeztem arra, hogy Kálmán Adolf ellen több bünvádi eljárás volt folyamatban, de az ügyek számát a provokáláskor még nem tudtam.

Most megállapítottam, hogy az aradi törvényszékhez 9881/914. szám alatt Kálmán Adolf ellen család bukás büntette miatt beérkezett vádirat alól nevezett magát nem tisztázta, — hogy őt az aradi törvényszék vádnácsa 2219/1914. szám alatt kétféle váltóhamisítás büntette és 2220/1914. szám alatt egyrendbeli váltóhamisítás büntette miatt jogerősen vád alá helyezte, — hogy e törvényszéki pár bajában a főtárgyalásra nem jelent meg, mert a 101. sz. gyalogezred 1918. november 17. napján kelt 14827. sz. átirata szerint 1915. június 30. napjától kezdve az átirat keltéig mint katonaszökevény volt nyilvántartásban. Többi pár baja iránt még kutatok.

Bizonyos vagyok abban, hogy ha az általam nagyrabecsült Vladovici százados és dr. Sárbu ügyvéd urak tudtak volna ezekről, nem vállalták volna a megbízást.

Dr. Juhász Géza.

Értesítés.

A Gyári Alkalmazottak Temetkezési Egyesülete ezúton közli t. tagjaival, hogy Demeter Aurél pénzbeszedő a mai nappal az egyesület kötelekeiből kilépett, ennél fogva az egyesület nevében semmi nemű incassót nem végezhet. Vezetőség

Özv. Habereger Györgyné szül. Verbos Emília, Verbos Nándor, Árpád, Mariska, férjezett Grób Jenőné a maguk, mint rokonaik nevében mélyen megtört szívvel tudatják, hogy a felejtetetlen édesanya, nagyanya és anyós

özv. Verbos Ádámné szül. Neumann Katalin

folyó hó 28-án, éjjel 12 órakor életének 81-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült.

A boldogult földi maradványait január hó 30-án, délután 4 órakor fogjuk a Str. Consistoriului (Batthyány-ucca) 30. sz. házából a felsőtemetőben levő családi sírkertben örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmise áldozat február hó 1-én d. e. 10 órakor fog a főtsz. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni.

Drága emléke szívünkben örökké élni fog!

Arad, 1932. január 29-én.

Verbos Nándorné szül. Dományi Emília, meny. Dr. Bukovetz Sándor, Grób Jenő, vejei, Marik Kálmán, unokaveje. Ifj. Verbos Nándor, Verbos Mária, Verbos Iván, Marik Kálmánné szül. Bukovetz Izabella, ifj. Bukovetz Sándor, unokái.

Limbeck János és Fia ércokosó gyára és temetőrendező intézete. Arad, Piața Avram Iancu 22. (Színház-épület.)

Románia döntőbírósa elé viszi a szomszéd- államok vámszigorító intézkedéseit

Kereskedelmi
szerződés áll
fenn a három prohibíciós állammal — Nemzetközi bizottság tanulmányozza a kérdést

Bucurestiből jelentik: A szomszédos államok vámszigorításai, sőt vámprohibíciói rendkívül súlyosan érintik Románia kereskedelmét, annál is inkább, mivel egyes vidékeknek, így a Bánságnak és Aradmegyének is súlyosan sújtja kivitelét a szomszédos államoknak ez az intézkedése. A kérdés tanulmányozására kiküldött bizottság megállapította, hogy Romániának ugy Lengyelországgal, mint Csehszlovákiával és Magyarországgal kereskedelmi szerződése van. Ezeket a szerződéseket pedig erő-

sen sértik a prohibíciós intézkedések, amelyek a román kivitel egy csapásra tönkre tehetik.

A bizottság végül is döntött, hogy a szomszédos államok eme intézkedéseivel szemben Románia kénytelen lesz döntőbírósa elé vinni az ügyet, azonkívül pedig meg kell tennie a szükséges intézkedéseket is. Ilyen értelemben jegyzéket küldenek a három államnak és remélik, hogy ennek olyan hatása lehet, hogy az említett államok megváltoztatják prohibíciós intézkedéseiket.

= Városi üzletbérscsökkentés. Özvegy Limbeck Jánosné, a nemrégiben elhunyt aradi temetkezési vállalat özvegye azzal a kérelemmel fordult Aradváros vezetéséhez, hogy csökkentsék üzletbérét, amelyet a városi bérpalotában eddig fizetett. A város interimár-bizottsága 20 százalékkal csökkentette öz. Limbeck Jánosné üzletbérét.

= Könyvkötőműhelyt akar létesíteni a város. Aradváros vezetésére az interimár-bizottság mai ülésén megbízást adott dr. Nichi Lázár kulturpalotai igazgatónak, hogy a Kulturpalota egyik szabad helyiségében felállítandó könyvkötőműhely ügyében készítse el az előzetes kalkulációt. Amennyiben a kalkuláció azt fogja eredményezni, hogy kifizetődik a könyvkötőműhely felállítása, a város vezetésége saját rezsijében fogja feldolgoztatni a szükséges könyvkötészeti munkákat.

= Néhány perces sztrájk a temesvári Gyapjúiparnál. Temesvárról jelentik: Tegnap reggel néhány perces sztrájk volt a temesvári Gyapjúipar üzeménél. A gyár vezetősége ugyanis már régebben foglalkozik azzal a tervvel, hogy a rossz üzleti viszonyokra való tekintettel bérredukciót hajtsa végre. Ezt már hétőn közölték is a munkásokkal, akik tegnap néhány percre sztrájkba léptek. Ez alatt az idő alatt a bizalmiférfiakat választották meg, akiknek az új tárgyalásokon részt kell venniük, azután pedig ismét visszamentek a gépekhez a munkahelyükre. A munkások a tárgyalások során azt az álláspontjukat szegtezték le, hogy legfeljebb háromszázalékos csökkentést hajlandók elfogadni. Ezt viszont a gyár igazgatósága nem tekintette tárgyalási alapul. Hir szerint azonban rövid időn belül megegyezés jön létre.

A dohánytőzsdék árusítják a kulturbélyegeket

Az aradi Monopoliönökség már megkezdte a bélyegek kiszolgáltatását.

Az aradi Monopoliönökség — mint az Aradi Közlöny jelentette — a pénzügyminiszterium által leküldött kulturbélyegekkal kapcsolatban távirati intézkedést kért a bélyegek szétosztására vonatkozólag.

A főnökség távirati megkeresésére azután ma érkezett meg a miniszterium válasza, melynek értelmében a kulturbélyegek, éppen úgy, mint a többi postabélyegek, a tőzsdék útján kerülnek forgalomba. A rendelet hangsúlyozza azt is, hogy a képeslevelező-lapokra alkalmazandó kulturbélyegeket már január 28-tól kezdődőleg tette kötelezővé a miniszterium és nem február elsejétől, mint azt egy előző rendelet említette. A kulturbélyegeket tehát már a mai naptól kezdve szolgáltatja ki a dohánytőzsdéknek a Monopol-hivatal.

= Az aradi Szőlészeti Szindikátus közli az érdekeltekkel, hogy azok, akik a gyoroki szőlészeti kongresszuson holnap, szombaton délután a fél három óras villamossal utaznak ki, ötvenszázalékos menetdíjkedvezményt élveznek. A kongresszus résztvevőinek erre a célra nincs szükségük semminemű igazolványra, mivel a szindikátus jelenlévő vezetői igazolják őket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szöveghirdetés 4 vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szöveghirdetés 40. vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közzétehető megváltoztassa. Csak válaszlehetőséggel ellátott kérdésszerű kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok keltezés levelek továbbítására megfellelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRÁIG VESZÜNK FEL.

Mindentelre ipari munkálatokért és kereskedelmi cikkekért

fogakat készítenk cserébe
a legújabb anyagból és elsőrangú kivitelben

Frida D'Moujalledi fogműterme
Arad, v. Boros Béni-ter 37.
Foghúzás (érzéstelenítéssel)... L. 40
Randolfi koronák — fogak drábjai... L. 100
Fehér fogak kaucukra... L. 50
Arany koronák (garantált 22 karátos) L. 400
Koronák — fogak — platina és fehér aranyból is készül. — Vidékieknek fog munkálatok 24 órán belül eszközöltetnek.

ALKALMAZÁS.

ERDELY, BANAT területére, feltétlenül megbízható képviselőt keres bevezetett borkereskedő cég jutalékos alapon. Ajánlatok eddigi működés és referenciák megjelölésével Rudol. Mosse Arad küldendők, „KORREKT” jellegre.

FIATALEMBER, perfect magyar-német levelező, kezdő fizetéssel felvétetik Weiss és Haasz szállításánál. 262

Biztos megélhetést találhat intelligens, becsületesen dolgozni akaró férfi leépített tisztviselő vagy nyugdíjas betársulással.

Befektetés 20.000 lel biztosítva. Leveleket „Biztos jövő” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába.

LAKÁS.

VOLT LŐVÉSZ-UCCA 18. számú házban 2 szobás, fürdőszobás uccai lakás és 2 szobás udvari lakás összes mellékhelyiségekkel kiadó.

KIADÓ május 1-ére Bul. Carol 44 szám alatt lévő 5 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló kényelmes szép lakás. Bővebben a háztulajdonosnál ugyanott a földszinten. 293

MODERN szobás lakás Jonescu 9-11. május elsejére kiadó, Házfelügyeli. 252

KÉTSZOBÁS lakás kiadó Str. Gh. Popa volt Ferdinánd-ucca 10. 270

EGYSZOBÁS, konyhás lakás tőtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 294

KÉTSZOBÁS, konyhás 1-es emeleti lakás a Szabadság-ter sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KERESÉK KERTES MODERN MAGÁNHAZAT bérbe két ogymástól független három-háromszobás lakással, fürdőszobával és mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belvárosban. Címek az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebben: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 290

KIADÓ a volt Szabadság-ter közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebben: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

ELLÁTÁS.

TANÁRNÓ keres lakást teljes ellátással, ennek ellenében előkészítés bármilyen tantárgyból. Címek az Aradi Közlöny kiadójába kéri. 294

INGATLAN.

HAROMSZOBÁS magánházat, villany, vízvezetékekkel 150.000 Lejig azonnali készpénzfelvétel mellett megvételre keresek. Címek az Aradi Közlöny kiadójába kéri. 100

Magánház

közel a városházához 4 parkettás szoba, elő-, fürdő-, esztendőszobás lakással, nagy telekkel, 100.000 Lej banklejellel, 475.000 Lejért sürgősen eladó.

Magbízott Kiss Lajos „Uranul” ingatlanforgalmi irodája, Városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1. szám, 1. emelet.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. házmeztérnél.

ZONGORAK, vitrinek, antik komódok, asztalok, szekrények, tükrök, komplett szobaberendezések, értékes testmények, villanylámpák, függönyök, storek, gobelin képek, lőszermatrac, Biedermayer szalonok, könyvek, falitálcák, külön kredenc, mini tükrök, ágyak, gyermekkosci, gyermekágy, jégsekrény, márványoszlop, 6-os és 12-es alpaca, evőeszközök, gramofon, rádió, dísz tárgyak stb. eladók, SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-ucca) 1. Neuman-palota, 1000

KERESÉK megbízóim részére Zeiss-látócsövet, ásványgyűjteményt, 12 személyes asztali evőeszközt és étkező service, ezüst kávékanalakat, gyári és keleti szőnyegek, szőnyegokat, ezüst tárgyakat, értékes festményeket, vitrineket, antik órákat, antik komódokat, márkás porcellánokat, régi haranghúzókat, dísz tárgyakat, régi műtárgyakat, stb. stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Tüzifa

minden minőségben,
eddig még nem létezett olcsó árban
Concurentia Fatelepen. Valasztó-u. 176-178

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-ter sarkánál azonnaltalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Hirdetmény.

Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy Szia hegyközség közgyűlése 1932. február 12-én lesz megtartva.

Tárgysorozat:

1. Az 1931. évi számadások hitelesítése.
2. A hegyközség tagjainak megválasztása.
A tagok listája febr. 4-ig benyújtandó. Két tanu előtt kiállított és lebélyegzett meghatalmazásokat a község-háza veszi át.
Szia, 1932. jan. 29.

BUDA MITRU, elnök.

HIRDESSEN

a 47 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Távirat címe: „HUNGARIOTEL”.